

Taxa post. plătite în num. No. 224713/025

10. Telefon: 8-61. Nr. Havonta 110, negyedév 600, egészévre 124. Másra: Havonta 2, n. 12-évre 12, egészévre 20. A díjazás széri KELET az erdélyi és dóság egyetlen politika. Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

KELET

Dr. Manaster Robert Budapest Diszter 2.1.e

ZSIDÓ POLITIKAI LAP

Bérmunkások leveleit nem fogadjuk el. — Kéziratok megőrzését és visszküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Búcsústrada szerkesztő: Hőszi Ernő Strada Cobălcescu 68.

Kedd, 1936. május 5.

5996. ÉV. IJAR 13 XIX. ÉVF. 106 SZAM

Óriási győzelmet aratott a népfront a tegnapi franciaországi pótválasztásokon

A népfrontba tömörült baloldali pártoknak abszolút többségük lesz az új parlamentben. A szociáldemokraták lesznek az új parlament legnagyobb pártja. Radikális szociáldemokrata — radikális szocialista kormánykoalíció következik. A Tüzkereszt és a jobboldali pártok teljes vereséget szenvedtek a pótválasztásokon

Leon Blum nem vállalja a kormányelnökséget — valószínűleg Vincent Auriol, vagy Daladier lesz az új miniszterelnök

Párizs, május 4. Tegnap lezajlott a franciaországi választások második menete is, amely a baloldali pártok, illetőleg a népfront számára olyan hatalmas győzelmet hozott, amit még a legoptimistább jóslatok sem ígértek. A népfrontba tömörült pártok a 619 képviselői mandátumból mintegy 370—380 mandátumot hódítottak el s így az új parlamentben biztos és megingathatatlan abszolút többségre támaszkodhatnak.

A baloldali népfront győzelméhez kétségtelenül nagyban járult hozzá a radikális szocialisták magatartása, akik minden jobboldali és minden középpárti csábítás ellenére híven kitartottak a kommunizmus mellett, a szociáldemokratákkal és a többi baloldali töredékpártokkal kötött választási megegyezés mellett.

A népfrontba tömörült pártok közül a legnagyobb eredményt a szociáldemokraták érték el, akik az új parlamentbe a legerősebb pártként vonultak be, szemben a radikális szocialistákkal, akik ezen a választáson a nagy pártok közül a második helyre szorultak.

A legnagyobb meglepetést a kommunista párt előretörése jelenti a tegnapi választáson. Még a legoptimistább számítások is, mindössze 60—70 kommunista mandátumot jósoltak — ezzel szemben a tegnapi választások eredményeképpen 81 kommunista képviselő vonul be az új francia parlamentbe.

A jobboldal és a tüzkereszt veresége

A szociáldemokraták 146, a radikális szocialisták 115, a kommunisták 81, a szocialista unió 25, és a többi baloldali töredékpártok mandátumaival szemben a jobboldali és a középpárti mandátumok száma alaposan lecsökkent az új parlamentben. A középpárti pártok közül a köztársasági párt 90 mandátumot, a baloldali köztársasági 83 mandátumot és a független radikálisok 31 mandátumot szereztek. A jobboldali demokrata néppárt mindössze 23 mandátumot tudott meghódítani, míg a pártokivüli függetlenek 11 mandátumot szereztek.

A választások igazi legyőzöttjének La Rocque ezredesét, a Tüzkereszt vezérét lehet tekinteni, akinek sem a maga személye, sem pártja részére egyetlen mandátumot sem sikerült szereznie.

A népfront többségét az az esetleges körülmény sem fogja veszélyeztetni az új parlamentben, ha a radikális szocialisták mintegy 40 képviselője, akiket a népfront támogatása nélkül választottak meg, a parlamentben nem fogja támogatni az új többségből kikikerülő koalíciós kormányt.

Az új kormány problémája A választások lezajlása után a ma reggeli baloldali lapok nagy örömmel adnak

kifejezést, a népfront győzelmétől. A Populaire a szocialisták nagy győzelmét méltatja, míg a többi lapok az új kormánykoalíció megalakításának kérdésével foglalkoznak.

Általános vélemény szerint az új kormány megalakítása egyike lesz a legkényesebb problémáknak.

A jelenlegi Sarraut-kormány mindenesetre június 1-ig vezeti az ügyeket, de ha valami nagyfontosságú esemény jönne közebe, úgy az új többség vezetőinek véleményét minden kérdésben ki fogja kérni.

Mintán a kommunisták kijelentették, hogy nem vesznek részt a megalakuló koalíciós kormányban, minden valószínűség szerint a szociáldemokraták és radikális szocialisták tagjaiból fog kikerülni az új kormánykoalíció.

Az új kormány megalakítására vonatkozólag Leon Blum, Daladier és Paul Boncour között haladéktalanul tárgyalások fognak megindulni. Egyelőre még nem döntöttek afelől, hogy a miniszterelnöki tisztséget és a legfőbb minisztériumok vezetését a szociáldemokraták, vagy a radikális szocialisták közül kikerülő politikusok veszik-e át. Amennyiben azonban az alkotmányos szabályok értelmében az új parlament legnagyobb pártjából, tehát a szociáldemokraták közül kerülne ki az új kormányelnök, úgy a miniszterelnöki tisztséget minden valószínűség szerint Vincent

Auriol szociáldemokrata vezetőember, volt miniszter fogja megkapni,

mert Leon Blum, betegségére való hivatkozással nem hajlandó vállalni a miniszterelnöki megbízatást. Leon Blumnak ez a rezervált magatartása a mai európai konstellációk között nagyon is érthető.

Bár államférfiai képessége tekintetében messze kimagasló pártjának bármelyik vezetőgyénisége közül, még sem óhajta személyét a reakció támadásainak célpontjává átengedni, különös tekintettel zsidó voltára és még különösebb tekintettel a mai Németország kormányzatára, amely Leon Blumban elsősorban a zsidót látja s a francia-német közeledés esetleges megújulásának esetén természetesen bűnbakot látna kimagasló egyéniségében.

Abban az esetben, ha Vincent Auriol sem vállalná a miniszterelnöki megbízatást,

úgy minden valószínűség szerint Daladier, a radikális szocialisták bal szárnyának vezére fogja vállalni az új kormány megalakítását

amelyben természetesen a szociáldemokraták fogják a vezető szerepet játszani.

Bár a kommunisták nem hajlandók részt venni a megalakítandó új kormányban, nem szenved kétséget, hogy szavazataikkal és magatartásukkal teljes mértékben támogatni fogják a népfront kormányát.

Kibukott jobboldali pártvezérek

A jobboldali pártvezérek közül nem jutottak be a parlamentbe Franklin Bouillon és Jean Fabry volt miniszterek.

Éjjel három órakor a 618 szavazókörzet közül 614-ben már ismeretesek voltak az eredmények. A hiányzó eredmények a gyarmati mandátumokra vonatkoznak, ahonnan még nem futottak be a jelentések. A gyarmati mandátumok alakulása azonban már semmi néven nevezendő befolyással nem lehet az új választások végleges eredményére.

Kik az ügynökei a romániai hitlerista propagandának?

Bucuresti, május 4. A Credinta kétoldalas cikkben, több faksimilével bizonyítékokat tár fel, melyek szerint egy Konradi nevű egyén, aki magát mezőgazdasági gépeket árusító kereskedőnek adja ki és egy dr. Rust nevű bankigazgató, a romániai hitlerista propaganda ügynökei. Konradi és Rust állandó összeköttetésben vannak a hamburgi propaganda körzettel, ahonnan nagyobb összegeket kapnak korrupciós célokra.

VILAG TURE

A 80 éves Freud

Alábbi cikket a Bécsi Zsidó Orvos-egyesület lapja, a Mitteilungsblatt közli dr. Hirschmann neves pszichiáter és idegyógyász tollából a nagy zsidó tudós nyolcvanadik születésnapja alkalmából.

Május hatodikán ünnepli Sigmund Freud korunk e leghíresebb zsidó orvosa, nyolcvanadik születésnapját. A megtisztelő felhívás, hogy hódoló cikket írjak, ellenkezik a nagybecsült Mester kívánságával, akit kinosan érint minden ünneplésség és szenvedélyes hódolat. Freud ezekben a napokban még inkább, mint valaha, nem akar egyebet, minthogy művét méltassák, amely életének igaz tartalma. Freud egyik irásában — „Selbstdarstellung“ — ismertette pályáját és művének fejlődését. Ami azonfelül az ő személyi viszonyait, küzdelmeit, csalódásait és sikereit illeti, ahhoz a nagy nyilvánosságnak nincs több joga, mint amennyit tőle magától tudunk.

Aki hódolni akar Freudnak, igyekezzék megérteni tanítását, amely őszegyjűtt munkáinak 12 kötetében van lefektetve. Fel kell tételeznem, hogy a „Bécsi Zsidó Orvosegyesület“ tagjai előnyben vannak abban a tekintetben, hogy Freud professzornak teljesítményeit és a lelki élet ismertetése terén tett forradalmi felfedezéseit különösebb érdeklődéssel kísérték.

A hetvenes kor után ez a fáradhatatlan szellem tovább kutatott. A „Hemmung, Symptom und Angst“ című irásában Freud revízió alá vette a félelem-problémát, mely neurózis tanának egyik alapvető problémája. 1927-ben sikerült teljesen felderíteni és tisztázni a fetisizmust. Két mesteri esszében Freud általános érdeklődő kultúr-problémákat tárgyal, a „Zukunft einer Illusion“ a vallás lényegét boncolja, míg az „Unbehagen in der Kultur“ című könyvében világnézet szempontokat vitat meg, amelyek mindenkit érdekelhetnek.

Igaz, hogy bennünket, orvosokat, anatómiai és fiziológiai felkészültségünk még nem tesz alkalmassá pszichológiai benyomások felvételére. De a pszichoanalízis jávarészből mégis csak tiszta tapasztalati tudomány és semmi sem komplikáltabb, mint maga az emberi lélek.

Freud mindig is exakt kutató volt. Első munkái anatómiai és fiziológiai természetűek voltak. A kokainról való munkája majdhogyan öt tette eme érzésszabályozó alkaloid jelentőségének felfedezőjévé. Klaszikus munkáinak kell tekinteni az 1891-ben írott „Zur Auffassung der Aphasien“ című munkáját, amelyet újabban teljes mértékben méltányolnak. A tudomány mérföldköveinek kell tekinteni továbbá a „Studien über Hysterie“ című munkáját, amelyet egy szintén kimagasló szellemmel, Josef Brauerrel együtt írt 1895-ben. Ezután következnek Freud alapvető kövei: „Die Traumdeutung“ (1900), „Zur Psychopathologie des Alltagslebens“ (1901), „Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie“ (1905), „Totem und Tabu“ (1913). A háború első évében, 1914-ben jelent meg „Zur Einführung des Narzissmus“; csupa fontos munka a pszichoanalízis fejlődésében, amely természetesen nem jött készen a világra, hanem a filozófus és kutató Freud igazságra való törekvéseinek egyre fejlődő kivetítései. Aztán különböző dolgozatok jelentek meg a pszichoanalízis technikájáról, történetéről, mindegyik példázó jelentőségű, majd a pszichoanalízis bevezetése című előadásorozat, aztán megint egy elvi jelentőségű írás: „Das Ich und das Es“.

Ezekhez járul még a pszichoanalízisnek a mitológiára, az etnológiára, az irodalmi tudományokra, stb. való alkalmazása. A tudatalattiság szerepe a költők és művé-

Mátyás

ellen Coriatin
Mátyás
LABORATORIUM
9. telefon 252.
parfümeria,
5.

ezett ellen- az olasz elő- szemben

ek folytatása)

vire megerősített zó-
rommezer személynek
lfordi lakosságot az
en lakosságnak elég
delkezésre, úgyhogy
az olaszok bevonu-

és szerint az olasz
alták Ankober köz-
szágoton van. Asma-
olasz csapatok elő-
szlop nyolcvan kilo-
bától.

szok elfoglalták Dag-
időjárás ellenére is
csapatait, melyek a
vedett vereség után
ak vissza.

s szerint nem erősítik
a népus Angliába

angol diplomáciai
nak látják.

sz-abeal angol követ
ot a népusnak, hogy

dijelentés szerint az
mulása minden irány-
ton Nashiru rasz el-
További előnyomulás
csak az északi front
bába való bevonulás

kruszálemben

2. Az arabok tegnap
ltek meg Jeruzsálem-
endőrséget kövekkel

a karhatalom fegyve-
ét részről számos se-
arabot letartóztattak.
itközésre került sor
rség között. Az ara-
után tüntetni akar-
onban utjukat állotta
Több arab megsebe-
attak.

sziguranca a Demokra-

zetének tagjait. Mint
a bucaresti sziguranca
rendeletére felosztott
okokat Védő Blokkot és
hogy a szervezett tagja-
k, letartóztatásba he-
egyidőben Todirasce
raia és Mándrutiu de
a Fötér 9 szám alatt
erata Blokk cluji tagja
a jelenlevő tagokat le-
tőztattottak névsora
ann Piroška, Diamant
Tőzsefné, Székely Sára
er Rőzsi, Ciment Her
ann, Pfeiffer Antal, Sz
ter György, Stupinszki
König Ferenc, Nicor
Grünfeld Lajos. Kihal-
tőztattottakat a hadbíró

szek munkája körül, egyike a leghatalmasabb felvilágosító teljesítményeknek.

A pszichoanalízis legfontosabb alkalmazása a pedagógiában mutatkozott. A gyermeki lélek analízisa jelentette a neurozisa hajlamos emberpalánták nevelésének helyes irányba való terelhetőségét. Freud legfiatalabb leánya, Anna, ideális hajlmainak megfelelően, ezen a területen kiemelkedő teljesítést. Pedagógusok, tanítók oktatását vállalta magára, hogy az ifjúságot megóvja a neurozis tultengéstől.

A pszichoanalitikus tanításnak pillérei: a tudatalattiság, az ellentállás, a szexuális élet és a gyermekkori élmények felismerése. Ha a hivatalos tudomány e tanok közül sokat nem ismert még el, mégis a freudi elmélet a legtöbb egyetemen már bevonult méltó helyére. A „tisztá német tudomány” egyelőre még szkeptikus állást foglal el a freudi tanokkal szemben. Mindazonáltal nincs pszichológiai gondolkodás a freudi eszmék nélkül. Korunk szellemvilágában az ilyen szavak, mint: gátlások, elfojtás, a betegségben való menekülés — már behatoltak a köznyelvbe. A pszichoanalízis hívei a „Nemzetközi Pszichoanalitikus Szövetségben” szervezkedtek, melynek tagjai az utolsó évtizedben jelentékenyen megnövekedtek. Nemcsak Bécsben, Berlinben, Budapesten, Londonban, Hollandiában és Svájcban vannak fiókjai a szövetségnek, hanem Párizsban, Kalkuttában, Japánban, az Egyesült Államokban és Skandináviában. Ezek a helycsoportok saját költségükön tartanak fenn intézeteket, ahol egységes tanterv szerint részesítik oktatásban az orvosokat, a pedagógusokat és tanítókat. Ambulatóriumok működnek tapasztalt analitikusokkal, akik ezt a tudományt tovább fejlesztik.

A háború végtelen sorának világában, amikor megvetik a szívet és visszanyulnak a középkor zsidó-gyűlöletéhez és erőszakához, esik belé ennek a nagy férfunak életalkonya. Már mint diák és a bécsi egyetem hallgatója 1873-ban kapott olyan szemrehányásokat, amelyek alapján alacsonyabbrendűnek kellett volna magát éreznie. Ezt a legteljesebb határozottsággal visszautasította. „Selbstdarstellung”-jában írja, hogy sohasem tudta megérteni, miért kelljen szegyenkeznie származása, vagy ahogy már akkor mondták „fajtája” miatt. Hogy nem német, ezzel a szemrehányással nem törődött. Ugy vélekedett, hogy a szorgalmas munkának helyet kell adni beskatulyázás nélkül is, ha közreműködni akar az emberi fejlődés érdekében.

Freud felvetette maga előtt a kérdést, vajjon a pszichoanalízis elleni támadások nem irányultak-e a zsidó ellen, aki sohasem leplezte származását. „Talán nem is véletlen — írja — hogy a pszichoanalízis első képviselője zsidó. Ahhoz, hogy az ember valjra ezt a tant, kétségtelenül szükség volt, hogy az ember vállalja a magáramaradottság sorsát a támadások pergőtűzében. Olyan sors ez, amit a zsidó jobban ismer mindenki másnál.”

Kétségtelen, hogy a bécsi egyetem egykori hallgatója és Ausztria egyik nagy tudósa, a viláig leghíresebb embere lett és ki tudná elmondani, mennyi kitartás, bátorság és bizalom kellett ehhez a fejlődéshez. Bécs városa néhány évvel ezelőtt díszpolgárává választotta és telket adományozott egy pszichoanalitikus intézet számára. Frankfurt városa neki adományozta a Goethe-díjat, a Royal Society of Medicine tiszteletbeli tagjává nevezte ki és végül a nagy megtiszteltetés: a többi nagy és szabad szellem műveivel együtt Freud munkáit is szimbólikusan elégették Hitler uralomra jutása napjaiban Berlinben.

Kívánjuk a mesternek, hogy munkaszerepére olyan töretlen maradjon, mint eddig és valósuljon meg leghőbb kívánsága: hogy az emberek és a népek szeretetben és szellemi szabadságban találkozzanak, nem pedig gyűlöletben és háborúban.

Stefan Zweig művei: Egy rendőrminiszter (Fouche) füzeve 66, kötve 101 lej. Emberek — füzeve 96, kötve 129 lej. Maria Antoinette — kötve 125 lej. Stuart Mária — füzeve 211, kötve 264 lej. Lélek orvosai — füzeve 125, kötve 165 lej. Erzsékes zürzavara — füzeve 66, kötve 98 lej. Lepagenál Cluj. Postán azonnal utánvétellel. Kérje a könyvszemzációnk ingyen jegyzékét Lepagétól Cluj.

Az emberiség szolgálatában

A tudomány összes fakultásai közül mindig az orvosi volt a legfelelősségteljesebb, de egyúttal a legelkelőbb is. Mert az orvos, akinek kezében az emberek élete van letéve, esküvel kötelezte magát, hogy eszét és tudását az emberi szenvedések megszüntetésének és enyhítésének szolgálatába állítja — még saját életének megkockáztatásával és feláldozásával is. Ezért világos, hogy miért hozzuk nyilvánosságra a „Tonoglobine Irradié” cikkeinkben kivül nagyszámú bucaresti orvos elismerő leveleit. Mert a „Tonoglobine Irradié”-nek, amely csak dicsőretet váltott ki a szenvedő és lábadozó betegek, vérszegények

és kimerítettek tízezeinek sorában, szüksége van az orvosok teljes elismerésére is, akik azt a kezeléskor alatt álló betegeknek rendeltek. Ma már elégtételnkre szolgál, hogy kellő mértékben résztvehetünk az elgyengült és neuraszténias szervezeteket gyógyító tonikus szer népszerűsítése érdekében és hogy a „Tonoglobine Irradié”-t az emberiség szolgálatában és mindenkinél rendelkezésére álló, klasszikus gyógyszerek sorába helyezhettük.

Ez alkalommal felhívjuk figyelmét arra, hogy a „Tonoglobine Irradié” bor és szirup minden korban és évszakban vehető.

A devai példaadás

Irta: Dr. Klein Miksa, a Zsidó Kórházegyesület alelnöke

Az erdélyi zsidóság mindennemű megmozdulásában a hunedoaramegyei zsidóság mindig jelentős szerepet játszott. Nem számbeli erejénél fogva volt és marad jelentős tényezője mozgalmainknak, hanem áldozatkészségével. A Zsidó Nemzeti Szövetség, Erdélyi Diáksegélyző, az Arvagonozó, a Zsidó Párt, a Zsidó Kórházegyesület mindig számításba vette azt a segítséget, amelyet a Deva, Hatag, Orastie, Petrosani és környékbeli zsidósága részükre jelentett.

A központi vezetők jól tudták, hogy nem kell személyesen Devára elfáradniok, mert ennek a megyének a zsidósága fegyelmelzeten, zárt sorokban vonul fel a helyi csoportok vezetősége mögé és mindig példaadó módon teljesítették kötelességüket az összizsidósággal szemben. Munkájukért még elismerést sem követeltek. A helyi csoportok vezetői bírálták el a mozgalom jelentőségét és ennek megfelelőleg belső lelkesedéstől hajlva, példaadó módon teljesítették kötelességüket évtizedek óta.

Mi itt a központban ezt elfogadtuk, számoltunk vele és nem is kutattuk az okát, hogy mi futi ezeket a zsidó testvéreket, hogy mindig reagálnak hívó szavunkra. Mi nem fáradunk bele kérni és a devai zsidóság nem fáradt el az adakozásban.

Ha most mégis itt a nyilvánosság előtt foglalkozni kívánok a hunedoaramegyei zsidósággal, ezt belső kényszerűségből teszem, mert oda kell állítsam Erdély zsidóságának szemé elé, hogy lássák, hogy kövessék, hogy tanuljanak tőlük, mert Deva zsidósága ma az erdélyi zsidóság élfőntőjára került kötelességtudásával és teljesítésével.

A clujzi Zsidókórház egyesület vezetősége idejekorán felismerte annak szükségességét, hogy körtermet kibővítsék. Az egyre fokozódó zsidó nyomor mind szélesebb és szélesebb rétegeket von maga köré. Egyre világosabban felismerhető, hogy a zsidó existenciák százezeinek fundamentuma rendült meg. Egyre többen rohamozzák a kórházat segítségért. Ezek a szerencsétlenek kétszeresen vannak sújtva. Betegek is és zsidók is. A kórház vezetősége a teljesítés határára mozog. Ujabb anyagi eszközök felhozatala nélkül nem lesz képes kielégíteni az egyre fokozódó szükségletet. Ezért elhatározta, hogy ujabb akciót fog bevezetni és az erdélyi zsidóság fokozottabb áldozatkészségét fogja igénybe venni. Tudatában vagyunk súlyos helyzetünknek, jól ismerjük az erdélyi zsidóság súlyos anyagi helyzetét és mégis fokozottabb áldozatkészséget követelünk. Nem tudunk elzárkózni a szegény betegek egyre növekvő szükségletei elől és ezért az erdélyi zsidóság morális kötelességévé tettük, hogy erejének végső megfeszítésével is siessen segítségünkre.

A devai zsidóság azonban nem várta be a kórházegyesület segítségét kerő szózatát. Olyan kultur-estét rendezett a Zsidókórház javára, mely színvójában messze meghaladta az ily természetű és jellegű estélyeket, de egyben boldog örömmel töltötte el a kórház vezetőségét is, mert erőt kellett merítsünk a szeretetnek és kötelesség tudásnak ebből a forrásából.

A kulturstélyen nemcsak Deva zsidósága vonult fel utolsó emberéig, hanem a környékbeli zsidóság is, de ezen felül Groza Péter volt miniszterrel az élen felekezeti különbségre való tekintet nélkül a kisvárosi hatósági és egyházi vezetői is.

Jól esett hallani és fogadni azt a szívből jövő gratulációt, amellyel a város primárja, felvilágosodott szellemű katolikus paterje és maga Groza miniszter is kifejezésre juttattott, kihangsúlyozva, hogy tanulniok lehet nekik is a devaiak példaadásából. Nemcsak nekik lehet tanulniok, hanem Erdély egész zsidóságának.

Lehetetlen meghatottság nélkül elfogadni a szeretetnek, a fegyelmeknek és a munkánk iránti tiszteletnek azt a megnyilvánulását, amellyel a devaiak a kórház vezetőségét körülvették. Ez a kulturstélyi anyagilag is je-

lentős összeget hozott fel a szegény betegek ápolására. De ennél is többet jelent az a lelkesedés, amelyet ott tapasztaltunk. Az ottani vezetőség nem ismer fáradtságot, nem ismer pihenést, de sőt, egyre fokozottabb munkateljesítményt követel tőlünk központiatól. Mahler Ignác nyugalmazott főtanácsos és munkatársai kifejezetten is tudomásunkra adták, hogy a Kórház vezetősége minden szegény beteget köteles elfogadni, gyógyítani, hogy újra munkaképes tagja legyen a társadalomnak, a családnak, mert a kórháznak ez a missziója.

„Kell legyen Erdély zsidóságában még any nyí erő, hogy a mai nehéz időkben ezt az intézményünket fenntartani és kibővíteni tudja” — mondotta Mahler — az Önök fel-

adata vezetni az intézményt, az orvosok feladata, hogy gyógyítsanak és a mi feladatunk, hogy a szükséges eszközöket nyújtsuk. Ez becsületbeli kötelességünk és mi becsületesen fizetni akarunk.”

Ez a kijelentés tényekkel, cselekedetekkel lett alátámasztva. Ezért bir különös jelentőséggel számunkra ez az idő parancsai és teljesíti kötelességét és kiköveteli, hogy a kórház vezetősége is teljesítse misszióját.

Ha Erdély egész zsidósága úgy fogja fel a clujzi kórház misszióját, mint ahogy azt Deva zsidósága tette, akkor hiszem, hogy a kórház meg fog tudni felelni hivatásának. De csakis ekkor. Ha minden zsidó áldozatkészségnek azt a felfokozott mértékét fogja alkalmazni önmagával és a kórházzal szemben, mint amelyet a devaiak mutattak.

A valódi „gemilath chesed” az, amely a szívből fakad. A biblia úgy nevezi: „aseh libenu libo.” Ez az igazi „trümö”, amelyet a jótékonyaság oltárán le kell róni. Így látják a devaiak. Így kell lássa Erdély zsidósága és így lesz az áldozat Istennek tetsző cselekedet.

Ezért kellett tollhegyre tűznünk Deva zsidóságát és példának állítanom őket akaratuk ellenére Erdély zsidóságának. Tanulni kell tőlük és nemes versenyre kelni velük, hogy elragadjuk tőlük az első helyet, amelyre saját erejükből küzdötték fel magukat. A vezetőség nevében, itt a nagy nyilvánosság előtt szívből köszönöm a devai zsidóság anyagi és erkölcsi támogatását és mi ígérjük nekik, hogy végigjárjuk Erdély minden városát, bekopogtatunk minden zsidó házban és elkérjük mindenkitől azt az áldozatot, amelyet a szegény betegek gyógyítása végett minden zsidó embernek le kell fizetni, mert ez az erkölcsi obligó.

Epocha-kiadványok

Nagy Karola:
ITT VOLTAM...
A híressé vált napló és oeuvre.
Benedek Marcell előszavával. 320 oldal, egészvászonkötésben 106 lej.

MICHAEL SOLOCHOW: A CSENDES DONI. ÉS II.
Az első nagy és elfogulatlan regény Oroszország átalakulásáról egy féktelen szemrelem keretében. — Az I. kötet vászonkötésben 129 lej. A II. kötet vászonkötésben 156 lej. A II. kötet füzve 96 lej. E könyvek kaphatók minden könyvkereskedésben.

Epocha-kiadványok

André Maurois:
A hallgatag Bramble ezredes
Az első regény a skótokról. — Elegáns kartonkötésben 60 lej.

Rendkívüli szórakozások és különleges látványosságok várják Budapestben a Nemzetközi Vásár látogatóit

Sétarepülések, vidéki kirándulások, sportesemények

Budapesti tudósítónktól

Budapest ma már világhírű arról, hogy a külföldieket valósággal tejbé-vajba fűrészi s mindent elkövet, hogy vendégei itt jól érezve magukat, ne csak a főváros szépségeinek, hanem a páratlan vendégszeretnek híret is vigyék szét, szerte a világba. A magyar idegenforgalomnak kétharmad része a Nemzetközi Vásár idejére esik s így mi sem természetesebb, hogy ilyenkor még fokozottabb buzgalommal áll mindenki a vendégek rendelkezésére. Ez az oka annak, hogy a vásár idejére gazdag programot állítottak össze a közönség szórakoztatására. A vásár ideje alatt tartják meg országos kongresszusukat a különböző kereskedő- és ipari egyesületek s az egész vidék Budapestre sereglik, olyan világvárosi fogalmat teremtvé, hogy már ez a nagy élénkség is egész különleges látványosság.

A külföldről jövőket főként a következő események fogják érdekelni: az automobilok szépségversenye: a híres „Nemzetközi Concours d'élégance”, a gyepohy-bajnokságok, a lovaspóli mérkőzések, a Tourist-Trophy, a nemzetközi kutyakiállítás, az országos kerétszeti és virágkiállítás, a Magyar Képzőművészeti Társulat nagy jubileumi kiállítása, az ügetőversenyek és a lóversenyek. A színházak, amelyek ezidén egész nagy sikereket értek el újdonságaikkal, a legnagyobb sikerű darabjaikat tüzték műsorukra s a vásár idején vendégzerepel Budapesten Moore Grace, a világhírű dalénekeső, valamint a Filharmonikus-zenekar élen Walter Bruno, a világhírű karmester.

Bizonyára nagy örömmel fogadja a közönség azt a hírt is, hogy a vásárgazolvány utazási kedvezményein felül, — amelyek tulajdonában három olcsó belső utazásra is fel-

jogositják a látogatókat, — még külön vidéki kirándulásokat is rendez a vásár vezetősége. Május 10-én, vasárnap ugyanis kiránduló vonat indulnak Budapestről Győrbe, Sopronba, Miskolcra és Debrecenbe egy-egy ilyen kirándulás vasuti menettárgyja mindössze 3-5 pengőbe kerül. Ugyancsak hatalmas érdeklődés várja a sétarepüléseket, amelyeken a vásár látogatói szintén potom áron, személyenként 10 pengőért vehetnek részt. Ilyen sétarepülés a vásár ideje alatt minden nap több is lesz, mindannyiszor Budapest és környéke fölött.

A Városligetben teljesen készen áll a vásársárváros, a nagyarányú építkezéseket befejezték s már csak a csarnokok és a pavilonok belső berendezése van hátra.

Modern galvanizálás. (Chromozás, nikkelzés, fémszínezés, fémciszolás, galvanoplasztika. Írták: Mocsáry galvanizáló és Bártfai vegyész-mérnök. Uj! Propaganda ára 132 lej. Lepagnál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen műszaki jegyzékét.

Megjelent Ullmann Jenny:

A zsidó konyha művészete

A mai kornak megfelelő takarékosággal 375 recept havonkénti beosztással. Ár: 100 lej. Megrendelhető Deutsch Zsigmond Medias.

Ujabb gará a kormány értelmű

Jeruzsálem, a mesztinai kormány tett közzé, mely galom uralkodik lenére csütörtökre zésre került sor sztrájk-agitátorok is folytatják a tart és miután galom és minden száma, akik eng roknak, erőszak meghosszabbítanak.

Jeruzsálemben resztény kereske teiket és a kere visszatérnek mu arabot büntönité súlyos büntetés roriztikus esz sztrájk érdekében tüntető tömeg el karhatalom és v le.

Az általános Jeffában mondha Haifán normális arra mutat, hogy veszt lába alól vita folyik az a hogy bizonytal sztrájkot, vagy közeli napokban rében mozgalom rekszik, hogy n esedékes pénzü igényüket azzal káros kihatással ra.

A jeruzsálem nap óta ujra a szerárusok. Car magához kérté dőt, akik az u tották üzleteik hogy nyisák k rendőri védelem Legujabb kai a sztrájkmozgal a menélyletekre ténő kísérletek. tegnap megszün re vonatkozó til . A kormány Angló Palestine tegnap vissza Ez az első alká óta, hogy zsidók helyükre.

A londoni T megállapítja, azon erőfeszítés munká-eket és is bevonják a valónak bizonyt

Az arabok m telavivi mintev kisérletük azon lis 30-án ünnep kezdetét a kelet s égen Sir Arthu kormányzó is tartott.

A sztrájkmo tek meg az ará sérletei sem a lyeken, ahol n nem forog fen tattak három a hajítottak zsidó Jaffa határában nyétrán, ugyan követték el egy

Megtört a palesztinai arabok sztrájkmozgalma

Ujabb garázdálkodások. A zsidó közvélemény elégedetlen a kormány magatartásával. A gyarmatügyi miniszter kétértelmű nyilatkozata. Megnyit a tel-avivi mintavásár

Jeruzsálem, május 4. Csütörtök a palesztinai kormány hivatalos kommunikét tett közzé, melyben kijelenti, hogy „nyugalom uralkodik” az országban. Ennek ellenére csütörtökön és pénteken összejött a zsidó rendőrség és az arab sztrájk-aktivátorok között. Az arabok ugyan is folytatják a sztrájkot, mely 12 napja tart és miután egyre apad a sztrájkmozgalom és mindinkább csökken azon arabok száma, akik engedelmessé válnak az agitátoroknak, erőszakos eszközökkel próbálják meghosszabbítani és fenntartani a sztrájkot.

Jeruzsálemben csaknem az összes keresztény kereskedők kinyitották már üzleteiket és a keresztény munkások is sorra visszatérnek munkahelyeikre. Haifában 19 arabot rögtönítélő bíróság elé állítottak és súlyos büntetésbe részesítették, mert terrorizmus eszközközébe fordultak a sztrájk érdekében. Szafedben a sztrájkért tüntető tömeg ellen fegyverét használta a karhatalom és vaktöltéssel sortűzvetést adott le.

A sztrájkmozgalom válsága

Az általános sztrájk egyébként csak Jaffában mondható erősnak. Ezzel szemben Haifán normális a forgalom. Minden jel arra mutat, hogy a sztrájkmozgalom elveszti lábát alól a talajt és máris heves vita folyik az arab vezetők között akörül, hogy bizonytalan ideig folytassák-e a sztrájkot, vagy pedig becsúsznak azt a közeli napokban. Az arab kereskedők körében mozgalom indult meg, mely arra törekedik, hogy moratóriumot kapjanak az esedékes pénzügyi kötelezettségekre. Ezen igényüket azzal indokolják, hogy a sztrájk káros kihatással volt a pénz- és hitelpiacra.

A jeruzsálemi zsidó negyed piacán tegnap óta újra árusítanak az arab éllemezárásokat. Campbell kerületi kormányzó magához kérte az óváros zsidó kereskedőit, akik az utóbbi napokban zárva tartották üzleteiket, és felszólította őket, hogy nyissák ki újra azokat. Megfelelő rendőri védelemtől biztosította őket.

Legujabb kairói jelentés szerint enyhült a sztrájkmozgalom és színfélében vannak a merényletekre és gyújtogatásokra történő kísérletek. Tel-Avivban egyébként tegnap megszüntették az uccai közlekedésre vonatkozó tilalmat.

A kormány pénzügyi osztálya és az Anglo Palestine Bank zsidó tisztviselői tegnap visszatértek jaffai hivatalaikba. Ez az első alkalom a zavargások kitérője óta, hogy zsidók visszatérnek jaffai munka helyükre.

A londoni Times jeruzsálemi tudósítója megállapítja, hogy a sztrájk-aktivátorok azon erőfeszítése, hogy a haifai kikötőmunkásokat és az állami alkalmazottakat is bevonják a sztrájkmozgalomba, hiábavalónak bizonyult.

Megnyit a mintavásár

Az arabok minden lehetőt megtettek a tel-avivi mintavásár megávarására. Ezen kísérletük azonban nem sikerült és április 30-án ünnepélyes keretek között vette kezdetét a keleti vásár. A megnyitó ünnepségen Sir Arthur Wauchope palesztinai fő-kormányzó is megjelent és rádió beszédet tartott.

A sztrájkmozgalom mellett nem szünetelt meg az arab terroristák támadási kísérletei sem a zsidók ellen, azokon a helyeken, ahol nagyobb ellenállás veszélye nem forog fenn. Jeruzsálemben letartóztattak három arabot, mert búzbombákat hajítottak zsidó üzletbe. Tel-Aviv és Jaffa határában, a Makkabi-stadion környékén, ugyancsak bomba merényletet követtek el egy angol rendőr-patrull ellen,

de eredménytelenül. Migdalban, Tiberis mellett az arabok megtámadták egy zsidót. A segítségére siető rendőröket is megsebesítették. Jeruzsálemben egy Simon Bordonoff nevű egyént sebesítették meg az arabok. Az illetőt kórházba szállították. A tetteseket nem sikerült elfogni. A haifa—jeruzsálemi uton az arabok megtámadták Mucedonald főbíró, akit zsidónak néztek. Az angol bírót súlyosan megsebesítették.

Ujabb arab garázdálkodások

A jeruzsálemi héber egyetem telefonközpontját megrongálták, hasonlóképpen a Jeruzsálem—Jericho közötti telefonvonalat is. Tel-Aviv közelében felgyújtottak egy zsidó narancsost, Jeninben viszont egy zsidó autóbust. Chedera közelében követket hajítottak az arabok egy személyvonatra, aminek következtében egy arab utas sebesült meg.

A kormány lovasrendőröket küldött ki a kolóniákra és a különböző kerületekbe, hogy megakadályozzák az arab gyújtogatásokat pusztításait. Széleskörű intézkedéseket foganatosítottak a rend fokozottabb

biztosítására. Jeninben az angol katonai parancsnok felszólította az arabokat, hogy segítsenek abban hogy helyre álljon a zsidó autóbusz-forgalom a környéken. Az arabok ezt megtagadták, mire a katonai parancsnok kijelentette, hogy a zsidó autóbusz-forgalmat katonai védelem mellett nyitja meg.

A zsidó sajtó támadja a kormányt

A zsidó sajtó élesen támadja a kormányt az arabok által elkövetett gyújtogatások és orvtámadások miatt. Különösen rámutatnak arra, hogy egyetlen arabot sem tartóztattak még le a gyújtogatások miatt. A zsidó sajtó energikusan követeli a zsidó élet- és vagyonbiztonság garantálását a kormánytól. Mose Shentok a cionista executivé tagja megjelent a fő-kormányzó előtt és felhívta figyelmét az arab agitátorok munkájára és minden kétértelműséget kizáró biztonsági intézkedéseket követelt a kormánytól. Hasonló követeléseket terjesztett a kormányzó elé Dov Hos alpolgármester a tel-avivi városi tanács nevében. Nathaniában megjelent a rendőrségnél a zsidó kolóniák egy küldöttsége, mely tízezer zsidó nevében követelte, hogy a rendőrség fegyverezze fel a zsidókat.

Megkezdődtek a kihallgatások a jaffai zavargások ügyében

A terrorista arabok letartóztatása tovább folyik. Öt arabot azzal a gyanuval tartóztattak le, hogy ők gyújtottak tüzet Tel-József és Tel-Adasim kolóniák mezőin. Akko mellett hét arab terroristát súlyosan megsebesítettek, majd letartóztattak a rendőrök. Haifába két fiatal arabot sztrájk-terror miatt hat, illetve hét hónapi elzárásra ítélték.

A jaffai angol bíróság megkezdte a kihallgatásokat a zavargások ügyében, a ki-

hallgatásokat Clive Corrie bíró vezeti. Számos tanut idéztek be, akik látták az arabok által elkövetett gyilkos támadásokat. A tanuk között arabok és angolok is vannak.

A Davar című héber napilap az Ejn Charod kolónián okozott tüzkárokat kétezer fontra becsli és közli, hogy a kolónisták kártérítést követelnek a kormánytól.

A tel-avivi városi tanács legutóbbi ülésén, amelyen az executivé és Vaad Leumi képviselői is résztvettek, elhatározta, hogy Tel-Aviv déli részében ezer házat épít a jaffai zsidók részére, akiknek a zavargások miatt kellett elmenekülnie. A zsidó néphez felhívást intéznek kétszáz ezer font építési alap előteremtésére.

A jisuv tiltakozik a gyarmatügyi miniszter nyilatkozata ellen

Jeruzsálem, május 4. Jelentette az Uj Kelet, hogy Thomas gyarmatügyi miniszter nyilatkozatot tett az angol alsóházban, mely szerint a kormány minden hatalmi eszközzel fel fog lépni azok ellen, akik a törvényt megszegik. A gyarmatügyi miniszter nyilatkozatát tudomására hozták úgy az arab vezetőknek, mint dr. Weizmann Chaimnak. A nyilatkozat nagy fel-tűnést keltett az egész Jisuvban. A Vaad Leumi, a zsidó nemzeti tanács nyomban küldöttséget menesztett a fő-kormányzóhoz, aki előtt a Jisuv ünnepélyes tiltakozását fejezték ki a gyarmatügyi miniszter szavai ellen. A tiltakozó nyilatkozat szerint a gyarmatügyi miniszter szavai azt a benyomást keltik, hogy azok a zsidók ellen is irányulnak. A zsidó küldöttség kérte a fő-kormányzót, továbbítsa Londonba a tiltakozást, hogy a gyarmatügyi miniszter haladéktalanul világos választ adjon arra,

Háromnapos tüntető sztrájkot mondtak ki a keresztény diákok vezérük letartóztatása miatt

BUCURESTI, május 4. Ismeretes, hogy Furdai diákvezért a tg.-muresi rendőrség letartóztatta. A jobboldali diákszervezetekben a diáklélek letartóztatása nagy riadalmat kevelt. A keresztény diákszövetség vezetősége, mely ismeretesen a volt vaspárda tagjaiból rekrutálódik, tegnapi ülésén elhatározta, hogy diáksztrájkjal válaszol a tg.-muresi bírói hatóságok intézkedésére, hogy ezáltal is a diákvezérre kedvező döntést csikarjon ki. A sztrájkot az ország összes egyetemén és akadémiáin megrendezik. A sztrájk csütörtök reggel kezdődik és szombat estig tart.

Forradalmár Chaplin, vagy ellenforradalmár

Chaplin új filmje a világsajtó tükrében

Páris, május 4. Alig peregetek le a Chaplin-film első bemutatói, máris felhangzott a csatazaj a sajtóban. Egy Chaplin-bemutató mindig egyenlő egy sajtópolémiaival. Forradalmár Chaplin, vagy ellenforradalmár? Felforgató, vagy konzervatív, anachronizmus ma egy Chaplin-film, vagy pedig csak az egyetemességet szolgálja a némasága? Hogy ilyen és ehhez hasonló ellentétes felfogások és vélemények kialakulhatnak annak oka természetesen nem egyedül Chaplinben keresendő, hanem az emberi lélek sajátosságában, is, amely mindent a maga képre teremt, mindenben önmagát látja, mindenben a maga igazolását keresi.

A „Lu” egyik legutóbbi száma tarka csokorra valót szedett össze azoknak a legkülönbözőbb pártállású és felfogású lapoknak véleményéből, amelyek Chaplin legujabb filmjével kritikai szempontból foglalkoztak.

Az alábbi első két vélemény egyformán a már közismertté vált zászlójelenetre alapozza ítéletét. Chaplin szolgálatkészségében egy elveszett vörös autójelző zászlóval az autó után rohan, miközben azt lobogtatva, akaratlanul is egy munkástüntetés zászlóvivőjévé válik.

A jobboldali, királypárti „Action Française” szerint Chaplin új filmje ezért a kommunista Oroszország szatirája, mert a jelenet „rendkívül humoros szimbóluma azoknak a szegény ördögöknek, akik szét tudnak magukat szedni a számukra érthetetlen választási jelszavakért” — „A Modern Idők” zseniális bohóckodása kétségtelenül szatira, egy olyan materiális alapon berendezett társadalom szatirája, melynek a Szovjet Unió a legbarbárabb csuasa.

A baloldali „Regard” ezzel szemben azt állítja, hogy Chaplin legujabb filmje forradalmi alkotás. „Ez a jelenet — mondja — amely eredetileg állítólag hiányzott és amely

Chaplin legmélyebb sugallata, ez adja meg a Modern Idők igazi értelmét... Ez a mű a vörös zászló jegyében készült és ép annyira egyik remekműve a szociális realizmusnak, mint amennyire nagy forradalmi alkotás.

Vádbeszéd a diktatúra ellen. „Meg nem alkuvó, antiklerikális, antifaszista, antikapitalista, forradalmi — ilyen Chaplin legutolsó költeménye... Az individualizmus himnusza, vádbeszéd minden diktatúra ellen” — írja a „Canard Enchaîné”.

Nem a szociális ideológia fontos Chaplin-nél. „A Modern Idők kétségtelenül tartalmaz szociális tételt — de csak nagyon körvonalazatlanul. A film szociális oldala egy pillanatra sem feledtetni el velünk, hogy Charley nagy jellemű színész, korunk legnagyobb színésze,” — mondja a „New-York Times” kritikusa.

Néma film, tehát anachronizmus. „Zavaró a szavak hiánya. E fizikális benyomás ellen nem védekezhetünk. A néma film ma az anachronizmus érzését kelti bennünk” — írja a „Candid”.

A néma film nem halt meg. „Charley bizonyította, hogy a beszélőfilm még nem homályosította el elődjét, a néma filmet. Igaz, erre azt is mondhatná valaki, hogy a néma filmet csak olyan színész, mint Chaplin, tarthatja életben.” — írja a „Morning Post” a Chaplin-filmről írt beszámolójában.

Charley örökre néma marad. „Tízbe tenném a kezemet, hogy Charley a következő filmjében sem fog megszólalni. Chaplin mimi-kája sokkal tökéletesebb, semhogy szüksége volna a szavakra.” — mondja a „Sunday Express” kritikusa.

A „Modern Idők”-ben hiányzik az egység. A snobok, emberek, akik csak kis reputációt tudnak szerezni, a nagyokat meg nem tudják tönkretenni — nem szeretik ezt a filmet... Ez a film darabos — mondják. Nincs

benne egység, semmi összefüggés! Csak így!... Chaplin minden filmje olyan, mint egy csodás nyakék legszebb gyöngyszeme.” — Dicséri Chaplint a „Le Canard Enchaîné” filmszakértője.

Darabos, mint maga az élet. Nincs benne egyetlen egy felesleges méter sem. Minden benne van s minden a helyén van. Ennek a remekműnek is meg vannak a maga törvényei... Darabos, rosszul megalkotott film? Am legyen! De olyan, mint maga az élet: aránytalan és darabos.” — Kel a „Modern Idők” védelmére a „Vendemiaire”.

Chaplinnél az egység belső. „Azt mondják a filmről, hogy darabos. Ez nagyon felszínes ítélet. Nincs még egy olyan filmművész, akinek több érke lenne az egység iránt, mint Chaplinnek. Az egység annyira sajátja, hogy nincs egyetlen egy filmje sem, amely a tárgya után ne lett volna közvetlen folytatása a másiknak. A „Modern Idők”, a „Kölyök” és „Cirkusz” közvetlen, logikus folytatása. Chaplinnél az egység belső.” — mondja a „La Semain á Paris”.

Chaplin mindenk felett megható. „Charley a Modern Időkkel megnevetett. Ellenállhatatlanul megnevetett. De mélyen fel is dúl. Megindított a zokogásig. Az öröm és fájdalom különös találkozása volt ez.” — így számol be a filmről a „Sunday Times”.

Charley rosszabb, mint máskor. „Nem sajnálhatjuk eléggé, hogy a „Modern Időkben” keresnünk kellett a nagy Charleyt, a Cirkusz és Aranyláz nagy Charleyját... Egy bizonyos: Charley nem tud már többé úgy nevetetni és úgy megráztatni, mint egykor.” — állapítja meg a „Candid” kritikusa.

A „Modern Idők” Charley legnagyobb sikere. „Soha Chaplin iróniája és szentimentalizmusa nem volt szerencsésebben kiegyensúlyozva, sohasem volt biztosabb formában, sohasem volt izesebb és józanabb, mint a „Modern Időkben”. A művész itt egy matematikus pontosságával számította ki, idézte elő és adagolta a nevetést... Az Aranylázon kívül soha Chaplin nem adott annyi újat, mint itt. Elképedve állunk ihletének folytonos megújodása előtt.” — írja az „Action Française”.

Kell-e több bizonyíték Chaplin nagyságának?!

PHILO Jüdisches **LEXIKON**
800 hasáb, 250 kép, 40 képtábla és térkép
240 LEPAGE-nál
Lei LEPAGE-nál
Kérjen ingyen „Judaica” jegyzéket.

Grünfeld Alfréd képkiállítása

Változatos színekben dúz, meleg fantázia művészi sajátosságaitól érkező képeket láttunk az Újságírókban. Grünfeld Alfréd, a fiatal művész festőművész első kiállítása ez, mely mindenki számára meglepetést keltett. Grünfeld Alfrédet eddig csak a művészek zárt világában ismerték festőnek és most, amikor először lépett nyilvánosság elé, kiderült, hogy olyan művészt rejtegetett ez a zárt művészi kör, aki mindenképpen megérdemli a nyilvánoságot. Szolnay Sándornak, az egyik legjobb élő erdélyi festőnek tanítványa, akinek fékevesztett szabadsága színkeverése és a formával való lázadó vívódásai érezhető nyomot hagytak Grünfeld Alfréd művészetében is. Természetesen nem epigonást és nem is utánzást jelent ez, hanem jelenti azt, ami egy festőművész életében az első stáció: a kifejező forma megteremtésének kísérleteit. Grünfeld Alfrédnek alighanem nincs is szüksége ezután arra, hogy tanuljon. Nem tanulnia, hanem élményekben gazdagodnia, felfogásában még magasabb művészi törekvések felé emelkednie, egyszóval fejlődnie kell. Grünfeld Alfréd képei rokon-szenves és szép fejlődési utat elért álló művész alkotásai. Csendjeleiben sok eredetiség, aktívban sok lényegretörő epikum van. Ma még a csendjeleket vannak túlsúlyban ezen a kiállításon, de Grünfeld sokkal mélyebb és sokatigérbőbb élményeket keres és nyújt a figurális kompozíciókban. A csendjeleket színesek, tiszták, lendületesen kifejezők, de emberábrázolási kísérletei igazabbnak.

A fiatal művész további fejlődési útja sok szépet és jót ígér. A tehetséges festő lehetőségeit látjuk benne. (b.)

Sfr. Reg. Ferdinand 10.

„MODA DE PALARIU”

Fodor Emil és Tsa

Kalapok, ingek, nyakkendők stb.

Sfr. Reg. Ferdinand 10.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 5.

- Bucuresti. 7.20: Könnyű lemezek. 8.45: Sibiceanu zenekar. 9.25: A rádiózenekar Liszt-hangversenye. 11.55: Hírek.
- Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek 1.05: Cigányzene. 2.30: Katonazene. 7: Szalonzene. 9.10: „Pármái Iblolya” operett, közvetítés a Városi Színházból.
- Droitwich. 9: Tarka zenés est. 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.50: Szalontró.
- London. 8.30: Rádiózenekar. 9.30: Tarka zenés est. 10.30: Szoprán- és csellósóló.
- Bécs. 5(05): Fuvószene. 9: Rádiózenekar. 12: Reger: Változatok és fuga, zongorán.
- Brünn. 5.10: Rádiózenekar.
- Prága. 6.20: Cselló- és zongorasonáta. — 10: Rádiózenekar.
- Kopenhága. 11.30: Fuvós katonazene.
- Poste Parisien. 8.32: Havaji gitár. 10: Colonne hangverseny.
- Straussbourg. 9.15: Pierné: Festői szvit, Három hárfadarab.
- Toulouse. 8.40: Vegyeszene. 11.20: Táncczene.
- Hilversum. 10.40: Rádiózenekar. 12.15: Godwin zenekar.
- Belgrád. 1: Rádiózenekar. 10: Szimfonikus hangverseny.
- Ljubljana. 7: Othello, Igor herceg és Coppelia balett. 11.15: Rádiózenekar.
- Varsó. 1.35: Szimfonikus hangverseny. — 4.30: Szalonzene. 7: Hangverseny. 9.10: A pozsmi filharmonikusok hangversenye.
- Riga. 10.15: Klasszikus zene, Vinert hegedűművész.
- Stockholm. 11: Rádiózenekar.

Külföldi utamról visszatérve

női ruhaszalónomat

ujra megnyitottam.

Gratz Böske

Chj. Calea Regie Ferdinand 50.

Eredeti modellek Eredeti modellek

Vajjon megkapja a nő a politikai jogokat?

A nőnek ahhoz, hogy helyzete megjavuljon, sokat kellett harcolnia és az elért győzelmek arra jogosítanak, hogy optimizmussal tekintsünk jövője elé.

Azonban sokkal hevesebb az a harc, amit a nő saját gyengesége ellen folytat! Mert jaj! Az a szó, hogy „gyenge nem” nemcsak üres mondat! Elég egy egészen kis egyensúlymegbomlás az ováriális mirigyek működésében, hogy minden energia és álhatatosság helyét adjon a legulyosabb lelki depresszióknak. Nemcsak a klimaktérium (változó évek), amely végzetes időszakot jelent a nő életében, de egy makacsabb menstruáció is

már fejfájást, hevílléseket és hányingert idéz elő, lassan és fokozatosan felőrölve minden ellenállást.

Az amerikai „Menoklin” gyógyszer felfedezése fontos szakaszt alkot az orvostudomány történetében, mert hála ezen szernek, a fent felsorolt morbid jelenségek mind gyógyulást találnak, viszont a fizikai szenvedések sulya alatt kimerített nő általa sikerrel küzdhet a viszontagságok ellen.

„Menoklin” kapható: Császár E. gyógyszer-tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124. vagy 125 lej utánvét mellett.

KÖZGAZDASÁG

Legfeljebb három évi határidőt és legkevesebb hatvan százalékos kvótát követel a kényszer-egyezségeknél a Banca Naționala

Korábban megírtuk, hogy a jegybank kormányzója a pénzügyminiszterrel egyetértve, bizottságot delegált, melynek az a feladata, hogy a hitelrel reorganizálása érdekében teendő intézkedésekre nézve javaslatot tegyen.

Ez a bizottság most készítette el annak a javaslatnak a végleges szövegét, amelyet a jelenlegi kényszer-egyezségi törvény módosítására nézve a kormánynak fognak előterjeszteni. Ebben a javaslatban a jegybank a törvény igen erőteljes megszigorítását kéri. Így elsősorban az ötéves kvótafizetési határidőnek oly megszorítását követelik, hogy a maximális terminus három év legyen, azonban ez is csak abban az esetben, ha az adós fél a kényszer-egyezségi ajánlatában a legkedvezőbb fizetési feltételeket ajánlja fel hitelezői részére.

A jegybank javaslata szerint abban az esetben, ha a felajánlott kvóta legalább száz százalékos, akkor az adósok jogában van a maximális három évi fizetési időtartamot igénybe vennie. Amennyiben a kvóta legalább nyolcvan százalékos, akkor az adósok két évi fizetési haladékra van joga. Ha a felajánlott kvóta nyolcvan százalékot sem éri el,

akkor ezt a kvótát egy éven belül kell hitelezőnek kifizetnie. A kvóta azonban semmi körülmények között sem lehet hatvan százalékosnál kisebb.

Ujtitása a jegybank által delegált bizottság javaslatának az a terv is, hogy a kényszer-egyezségi és csődtörvényt egy egységes törvény kebelén belül vonják össze, tehát a két kérdést ugyanaz a törvény fogja szabályozni. A csődeljárás jelenlegi rendszerével szintén elégedetlen a bizottság. Így követeli a csődszerű csődönkívüli moratórium rendszerének megszüntetését.

Amint a fentebbiekből is kitűnik, az új javaslatok szokatlan szigorral kezelik a leggyakrabban önhibáján kívül fizetési zavarokba kerülő adósságot. A tapasztalat eddig azt igazolta, hogy a kényszer-egyezségi eljárás túlzott megszigorítása nem volt célravezető a hitelezők érdekében sem, mivel az adós tönkretétele a hitelező érdekeivel is ellenkezik. Annak biztosítása feltétlenül kívánatosnak látszik, hogy a rosszhiszemű adósok ellen a törvény megfelelő védelmet nyújtson, ezt a kívánalmat pedig a jelenlegi törvények nem garantálják eléggé. De a túlzás ezen a téren is csak reakciót fog maga után vonni.

A Cal. Reg. Ferd. 11-es

harisnya, fehérenemű, kötött ház udjomságai. árai utolérhetetlenek.

Ingyen ballon!

Rövid gazdasági hírek. A hivatalos lap már közli az új ipartörvény szövegét. A törvény intézkedik az ipartestületek megszűntetésére nézve és azok hatáskörét részben a munkakamarákra ruházza át. Ezentúl a munkakönyveket és iparigazolványokat is a munkakamarák fogják kiállítani. Az engedély nélkül behozott és utóbb kontingentálás alá vont áruk ügyében a pénzügyminisztérium értesítette a vámhivatalokat, hogy mindazon ujonnan kontingentált áruk, amelyeket április 23-ig feladtak a külföldi állomásokon, kontingentálási engedély nélkül is elvámolhatók, de be kell szedni értük a ren-

des autorizációs illetékeket. — A constantai börzsen most kötötték az első határidőüzletet, új, tehát 1936. évi termései gabolában. Az árak lényegesen alacsonyabbak a jelenlegiekénél. A repce árában mutatkozik legnagyobb esés: vagonként 10—12 ezer lej. — Legutóbb oly hírek terjedtek el, hogy az aradi Astra vagongyár Brasovba való átköltöztetése elhalasztást fog szenvedni. A vállalat igazgatósága ezt megcáfolta, kijelentve, hogy előbb az aradi gyár költözik át, aztán a satumarei vagongyár, de az áttelepítés pontos ideje még nem tudható. Az építés Brasovban tovább folyik. — A Banca Natio-

HAR ZION HAR CARMEL

egyedül hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendzeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Zion	május 7	Har Zion	május 21
Har Carmel	május 14	Har Carmel	május 28

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

Teberszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigazgató-ság felvilágosítással. Casuta Postala 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercovici

nala már megkezdte a Magyarországra kivitt áruk pengellenértékéből még hátralékos összegeknek lejben való kifizetését. Az átszámítás 25-ös alapon történik. — A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint Eszackmoldovában és Erdélyben jótékony eső esett. Az okiráltságban tovább tart a hűvös időjárás, ami a vetések fejlődését ugyan hátráltatja, de nem akadályozza meg a mezei munkálatokat. Az okiráltságban a hideg idő főleg a gyümölcsösökben okozott jelentékenyebb károkat. — Az április elején Budapesten megkötött román-magyar árucserre egyezmény értelmében 1937. március 31-ig Románia a következő mennyiségű faipari termékeket exportálja Magyarországra: 8000 vagon fenyőfűrészáru, rendes kontingens, 2500 vagon fenyőfűrészáru állami szállítások ellenében, 13.000 vagon fenyőfűrészáru mezőgazdasági szállítások ellenében, 13.000 vagon tűzifa belföldi tűzfával való arányos elosztásban, 5000 vagon tűzifa pedig mezőgazdasági szállítások ellenében, 4500 vagon faragott fa, 2500 vagon bánya-fa, 1500 vagon széleszka, 1000 vagon lombgömbfa, 3000 vagon gömbfa, 1000 vagon cellulózfa, 750 vagon lombfűrészáru, 1500 vagon faszén.

Elvi döntés a konverziós adósságok kezeléséről ügyében. Sok bíróság a konverziós törvény 49. paragrafusa alapján azon az állásponton volt a kezes garanciáját illetően, hogy ha a kezes személyében a konverziós törvényben írt feltételeknek megfelelt, még abban az esetben is élvezi a konverziós kedvezményeket, ha kereskedelmi tartozást garantált. A Casatia II. szekciója egy 3 millió lejes perben kimondta, hogy amennyiben a kezes kereskedelmi tartozást garantált, habár személyében igényt tarthatna a konverzióra, ennek kedvezményeit nem élvezheti, mivel a főadós sorsát követi, aki kereskedő lévén, nem esik konverzió alá.

Használt gummitextilgépek behozatala. A kormány ipari tanácsa egy iasii textilgyár kérésére úgy döntött, hogy gummitextil anyagok előállítására szolgáló gépek használt állapotban is importálhatók, mivel ezen gépek nem tartoznak azon kifejezett textilipari gépek sorába, melyek használt állapotban való behozatalát törvény tiltja. A működő belföldi gummitextilüzemek ezen döntést közigazgatási bíróság előtt támadják meg.

Hatszázmillió lej összegű importengedélyt tartottak vissza. A kontingentálási igazgatóság igen sok cégnek az első negyed évre szóló behozatali engedélyt visszatartotta azaz az indoklással, hogy nincs diszponibilitás. Az így visszatartott és ki nem adott importengedélyek összege mintegy hatszázmillió lejt tesz ki. Mivel ily esetekben a Banca Nationala rendszeren ugyszokott eljárni, hogy a hátralékos kérések elintézéséhez szükséges devizákat egyáltalában nem adja ki, megnyugtatónkra szolgálhat az a bucaresti jelentés, hogy a kontingentálási bizottság átiratot intézett a jegybankhoz és azt kérte, hogy az első negyedévi diszponibilitást ezzel az összeggel emelje fel és ne terhelje meg vele a második negyedévi diszponibilitást.

A bucaresti tőzsde a hét elején hullámozó, a hét végén lanya volt. A fixkamatozású papírok piacán csak a valutára szóló papírok tartották árfolyamaikat, a többiek lanyhán tendáltak. A Stabilizarea változatlanul 45, a Desvoltarea 33.75, a enta Impropriatarii 39.90, az 1933. évi renta 41½, az Inzestrarea kötvény nagy címletei fél ponttal 55.37½-re, a kis címletek 53-ra, az adóbon egy ponttal 31½-re lanyhult, az 1935. évi Consolidarea kötvény változatlanul 27. A bankrészvények tartottak, változatlan a Banca Nationala 4525 lejes, a Credit oman 250 lejes árfolyama, a lejes, a Credit Romat 250 lejes árfolyama, a Credit Industrial 10 lejjel 535 leje lanyhult. A biztosítási papírok lanyhábbak, a Dacia Romania 200 lejjel 4500 leje, a Generala 50 lejjel 1400 leje lanyhult, az Agricola-Fonciera változatlanul 240 lej, a Nationala 225 lej. A petróleumrészvények hullámozóak, az Astra-Romana 10 lejjel 1030 leje, a Credit Minier 5 lejjel 250 leje lanyhult, a Steaua-Romana 5 lejjel 415 leje, a Concordia 5 lejjel 440 leje, a Redeventa 5 lejjel 165 leje javult. Az ipari részvények lanyhák. A Resita 5 lejjel 468 leje, a S. T. B. 30 lejjel 1410 leje, a Leteo 20 lejjel 680 leje, a Mica 35 lejjel 1765 leje lanyhult.

Megszületett a Rotschild-vagyon jövedő ura. Londonból jelentik: A legendás angol Rotschild-vagyon jövedő örököse megszületett. Victor Rotschild 1933 decemberében London egyik leghíresebb ügyvédjének, Sir John Hutchinsonnak a lányát, Barbarát — aki előzőleg zsidó hitre tért — vette feleségül. Victor Rotschild most huszonhat éves és a cambridgei egyetemen tudományos kutatásokat folytat. Felesége az egyik londoni szanatóriumban egészséges fiugyermeknek adott életet. Vaamikor ez a fiú lesz a Rotschildok angol ágának a feje és ő fogja örökölni a nagy vagyont.

Mostica, t... alakult mag... totta meg év... konferencia... titkára kijele... Birobidzsa... na" és ne... A főfeladat... séges szakmá... kat szerezni...

Va... de szo...

„Uj ideált

Iasi, május... nagygyűlésén... szédet tartot... bok közti visz... való fuzioról... tenni! — mon... majd válaszo... utóbbi beszéd... dat, hogy ó... — En nem... mánt „valach... Beszéd ez... kijelentette... dacára szolic... reanuval a n...

3000 ifju

Bécs, má... iskolaigazga... melyben ha... ság rejudat... eredményre... nagógájában... istentisztele... gyermek ve... gondoskodil... egésztésérő... elemítől a... részt a zsid... ketveze; M... könyve; M... foglalnak el... szachján ré... hitközség n... tasztart kö...

Satmar, m... csak szükke... egész ország... vétet kellett... nak, dr Lili... Lülkö Béla a... főorvosa ké... zettebben és... aiki városab... ban abszolu... örövendett. M... orvos, de e... minden csel... szeretett jell... endélyszerte... Lülkö, az... ismertek, sz... letbeli tagja... lapok munk... tem tanári... elutasította... volt. Tüdd... kezében m... Betegsége... sos orvosi... betegség o... annyira e...

Birobidzsán nem „második Palesztina“

Mire szolgál a birobidzsáni zsidó telepítés

Moskva, május 4. Az Ozet (az oroszországi zsidó kolonizáció támogatására alakult magántársaság) a napokban tartotta meg évi konferenciáját Minszkban. A konferencia tárgyalásai során az OZET főtitkára kijelentette, hogy

Birobidzsán nem „második Palesztina“ és nem lehet feladata külföldi zsidók megmentése.

A főfeladat sokkal inkább az, hogy a szükséges szakmákban képzett zsidó munkásokat szerezzünk Birobidzsán felépítésére —

mondotta a főtitkár. — Birobidzsán fontos része az orosz Távolkeletnek és nagy jelentőséggel bír a Szovjetuniónak védelmére. Ezért ovatosságra van szükség a bevándorlók kiválasztásánál, főleg a külföldieket illetően. Nagyon nehezen lehet ma Oroszországban olyan embereket találni, akik áldozatok mellett akarják felépíteni a „zsidó országot“. Az utóbbi években 8000-ről 16.500-ra nőtt a birobidzsáni zsidó lakosság száma.

Vaida kijelentette, hogy nem hitlerista, de szolidáris Cuzával, Gogával és Codreanuval

„Uj ideált kell felállítani: az ágyuk, gépfegyverek és töltények ideálját“ — mondotta Vaida Iasiban

Iasi, május 4. A Frontul Românesc tegnapi nagygyűlésén Vaida-Voevod Alexandru beszédet tartott. Behatóan foglalkozott a pártok közti viszonyról, a nemzeti parasztpárttal való fuzióról beszélt, ami akkor fog megtörténni — mondotta —, amikor majd ő akarja, majd válaszolt Iamandi Victor miniszter legutóbbi beszédére és visszautasította azt a vádat, hogy ő a hitleristákkal kacérkodik.

— En nem vagyok egyéb — mondotta —, mint „valach“.

Beszélt ezután a sinaiai eseményről, majd kijelentette, hogy minden politikai ellentét dacára szolidáris Cuzával, Gogával és Codreanuval a nemzeti eszme védelmében.

Kijelentette azután, hogy a Népszövetség nem érte el célját és csődöt mondott, mert nem tudja megakadályozni a tagjai közötti konfliktusokat. Egyetlen remény az önvédelem, saját magunk felfegyverzésével. Minél sürgősebben meg kell ennek történnie. Uj ideált kell felállítani: az ágyuk, gépfegyverek, töltények ideálját. Vaskézrel és vasakarattal kell vezetni az ország felfegyverzését, az ifjúságot és a diplomáciát. A vezetés a király hivatott kezében van, akinek hosszú életet kíván.

Vaida után más szónokok beszéltek. Elste bankett volt, majd Vaida és társai visszatartak a fővárosba.

Rejudaizálják a bécsi zsidó ifjúságot

8000 ifju látogatja a hitközség ifjusági istentiszteleteit és 4000 tanul héberül

Bécs, május 4. A bécsi zsidó hitközség iskolaigazgatósága közleményt adott ki, melyben hangsúlyozza, hogy a zsidó ifjúság rejudaizálására irányuló törekvései eredményre vezettek. A hitközség 18 zsinagógájában hetenként rendezett ifjusági istentiszteleteken, mintegy 8000 iskolásgyermek vesz már részt. 53 tóraiskola gondoskodik az iskolai zsidó oktatás ki-egészítéséről. Ebben az oktatásban első elemítől a nyolcadik gimnáziumig vesznek részt a zsidó tanulók. A tananyag a következő: modern héber, liturgia, Mózes öt könyve, Misna és Talmud. Külön helyet foglalnak el a programban a minden év pé- szachján rendezett gyermek-széderek. A hitközség népoktatási jelentése pontos ka- tasztert közöl az összes ifjusági szerveze-

tekről is, melyeknek törekvéseit támogatja a hitközség. Az ifjuság zsidó szellemi orientálódására nagy hatással vannak az Oneg-Sabbat-rendezvények.

A napokban zajlott le a bécsi Hisztadruth Ivrih „héber napja“. A konferencia a hitközség elnöksége is képviseltette ma- gát. Dr. David Rothblum a szövetség el- nöke beszámolt a héber világmozgalom fej- lődéséről és a bécsi héber kulturumkár- ról. M. Ungarfeld rámutatott arra, hogy Bécsben tizezrével élnek zsidók, akik hé- berül értenek és több ezer azoknak a szá- ma, akik folyékonyan beszélnek már a nyel- vet. 4000 ifju tanul héberül. A rabbisze- mináriumban és tanítóképzésében tulnyo- mó részt héberül folyik a tanítás.

Eltemették Lükő Bélát

Óriási részvétellel kísérték utolsó útjára a satmari sebészt

Satmar, május 4. (Az Uj Kelet tud.) Nem- csak szűkebb patriájában, Satmaron, de az egész országban nagy megdöbbenést és rész- vételt keltett egyik igen kiváló erdélyi orvos- nak, dr. Lükő Béla sebészorvosnak halála. Lükő Béla dr., a satmari kózkórház igazgató- főorvosa kétségtelenül egyike volt a legkép- zettebb és legkiválóbb erdélyi sebészeknek, aki városában és az ország orvostársadalmá- ban abszolút tekintélynek és népszerűségnek örvendett. Mert Lükő Béla nemcsak elsőrendű orvos, de elsőrendű ember is volt, akinek minden cselekedetét bensőséges humánus és szeretettel jellemezte. Eppen ezért keltett halála erdélyisére olyan nagy megdöbbenést.

Lükő, akit a külföldi orvostekintélyek is ismertek, számos külföldi orvostársaság tiszte- letbeli tagja volt. A legnagyobb orvosi szak- lapok munkatársa, 1921-ben a debreceni egye- tem tanári székére is meghívta, ezt azonban ő elutasította. Már évek óta súlyosan beteg volt. Tüdőtályogot kapott, amelynek követ- keztében már súlyos operáción is átesett. Betegsége ellenére állandóan folytatta áldá- sos orvosi tevékenységét. Halálát is ez a betegség okozta: egy súlyos beteg mellett annyira elgyengült, hogy szervezete nem

birta tovább és orvosainak minden fárado- zása ellenére kiszenvedett. Lükő Béla mind- össze 53 éves volt. Temetése hétfőn délután ment végbe a város többségi és kisebbségi társadalmának nagy részvételével.

— Filmbemutató a Royal-mozgóban: **Hell és a nők, Vicky Baum regénye után. Csak 16 éven feülieknek!** A finomtollú írónő nagy- sikerű regénye teljes szépségében érvényesül a filmen. A cselekmény helye, az elegáns fürdőhely, a napsütéses ragyogó tengerpart, a természet csodás szépségei teljes pompá- jukban tárulnak eléink. Gyönyörködünk a ki- sportolt, izmos testek egészséges, tiszta sze- nelmében, mely mentes minden álszemérem- től, de egy pillanatra sem válik izléstelené. Örömmel látjuk a főszerepekben Simone Si- mont és Jean Pierre Aumon-t, az „Occi Ciorna“ szimpatikus fiatal művészeit. Külön érdekessége a filmnek, hogy egyik főszere- pít — Anikát — a legutóbbi pesti görslszép- ségversenyen felfedezett fiatal tehetséges Meéry Ilia játssza. A film a legnagyobb sikert érdemli.

Chlorodont

a tudományos alapon nyugvó fogpaszta

A ki a szer megválasztásánál, amelyre fog-egészségét bizza, elfogadja az orvost, annak az évek hosszú sora óta bevált Chlorodont fogpasztát ajánljuk. Tartós sikert csakis valóban jó készítményről, ezért használ sok millió ember tudományos alapon nyugvó Chlorodont fog- pasztát. Kiváló tisztítóképeség, az értékes fogzománc megó- vása, keillemesen üdítő mentail- lat azok az előnyei, amelyeket fiatal és öreg egyaránt nagyra értékelnek.

A Chlorodont fogpaszta tartal- maz egy hatékony oxigénsót, amely a mentollal együtt sem- legesíti a szájüregben a dohány-

és ételszagot. Mindkét alkotórész — az oxigénsó és a mentol — a száj és nyálmirigyeket fokozot- tabb nyálkaképzésre ösztönzik. Ezáltal a szájüreget természetes tisztulást ériük el, minden kó- ros antiszeptikus szer haszná- lata nélkül.

Aki helyesen ápolja fogát Chlorodont fogpasztát használ!

Chlorodont megóvja fogait és egészségét.

Bravuros nyomozás után nagy- arányu betörés tetteseit kerítette kézre a cluji rendőrség

A virágot kedvelték a betörők és ez juttatta őket rendőrkézre

Cluj, május 4. (Az Uj Kelet tud.) Nagyará- nyu büntény tetteseit tartóztatta le a cluji rendőrség büntügyi osztályának Nagy nevű detektívje, alig egyórás bravuros nyomozás után.

Tegnap este 11 órakor Bucur Maria Alma- sul-Mare községből való uriaszony kétségbe- esetten tett feljelentést a rendőrségen, hogy Str. Maloasă 5 szám alóli lakásából minden csomagját ellopták. Bucur Maria elmondotta, hogy Amerikába készül, hajójegye meg volt váltva a Cleveland Ohio hajóra, csomagjái- ban pedig többek között rendkívül értékes ékszer, selyempertszák, stb. voltak. Az el- loptott tárgyak összértéke 160 ezer lejt tesz ki. Bucur Maria ugy a lopás felfedezése után, mint a feljelentés megtételekor elájult.

Nagy detektív nem volt szolgálatban a rendőrségen. Beteg volt és csak éppen be- akart nézni, hogy lássa, nem történt-e va- lami. Most azonban mégis kénytelen volt a kezébe venni a nyomozás folytatását.

A detektív kiment a helyszínre és az egyet- len konkrétum, amit felfedezett, az volt, hogy a ház mellett dus virágoskertből a betörők virágokat loptak és egy virágzirórnak a kapu előtt leestek.

A detektív elhatározta, hogy reggel foly- tatni fogja a nyomozást. A Maloasă uccából a Metropol kávéház elé érve, a földön ugyan- olyan virágot pillantott meg. Ramény volt arra, hogy a betörők nyomait meg lehessen találni. Az uccasarkon egy öreg újságíró állott és Nagy detektív attól kérdezte meg, hogy nem látott-e erre menni egy-két em- bert vidágeskorrall, csomagokkal megrakod- va. Az újságíró emlékezett ilyen emberekre és elmondta, hogy a Dragalina ucca felé mentek.

Nagy betegsége való tekintettel nem akart felmenni egyedül a Dragalina uccába

és ezért a Metropol kávéházból Gruiu szi- guranca-detektívét kérte meg, hogy elkísérje.

Első útjuk a Lăpșoș uccába vezetett. A detektívek észlelte nem csalt. A 19. számú házban nyugodt pihenésben, aludva Iovan Francisc nevű férfit találtak, aki azonban minden költögetés ellenére nem mutatott szándékot arra, hogy felbredjen. A detekti- vek a szobát kutatták át és az elloptott cso- magokat megtalálták. Ezután már nem volt tovább szükség a betörő költögetésére, hanem bilincset tettek kezeire, mire ez azonnal fel- bredt.

Ezután tovább folyt a hajszja a betörő tettestársa után. Nem tart egy negyedóra- ba és a Dragalina ucca 70 szám alatti nyilvános- házban letartóztatták Pálffy Mihály odorhei illetőségű férfit.

Pont 12 órakor taxi állott meg a rendőrség épülete előtt és Nagy detektív a taxiból két embert hozott elő. Az egyik bilincs volt, a másikat Nagy a saját nadrágszíjjával kötözte meg. Tagadni nem lehetett. Az összes elloptott tárgyak hiánytalanul a rendőrségen voltak. A detektívek még az éjszaka folyamán fel- vették a beismerő jegyzőkönyveket a két betörőtől.

Amikor Bucur Maria tudomására hozták, hogy a lopott dolgok megkerültek és a be- törőket letartóztatták — most már öröme- ben — harmadszor is elájult.

— Ujra letartóztatják Ciullejt. Bucuresti- ből jelentik: A Capitala szerint a Tita Cristescu ügyben újabb tények merültek fel, amelyek alapján ismét elrendelik Ciullej mérnök letartóztatását, aki kaució ellenében szabadlábra helyezték volt.

SPORT

A Haggibbor vivői fényes győzelmet arattak a kerületi bajnokságban

Törbajnok: Herczeg Tivadar, kardbajnok: Erős László

Oradea, május 4. (Az Uj Kelet tld.) Szombaton és vasárnap kerültek eldöntésre az oradeai NSE rendezésében Erdély és Bánát vivőbajnokságai, amelyek igen sikert hoztak a Haggibbornak. Ugy a tör-, mint a kardbajnokságot ugyanis a cluji zsidó egyet vivői nyerték meg, amely eredmények önmagukért beszélnek.

A törbajnokság Herczeg Tivadar biztos zsákmánya lett. Klasszisa az ország legjobbjai közé emeli — a tavalyi országos bajnokságban holtversenyben szorult a második helyre, maga után hagyva a legkiválóbb bucaresti törvivőket — fölényesen és biztosan, vereség nélkül nyerte versenyt. Karrierje egyre felel emelkedő és bizonyosak vagyunk benne, hogy Herczeg még sok nemzetközi kiállításban fog dícsőséget szerezni önmagának és egyetemenek. A Haggibbor szempontjából öröndetes, hogy a törbajnokság II. helyét is Haggibbor vivő foglalta el Rados Pál személyében. A katonai szolgálata miatt formájában kissé visszament Rados technikájával és gyorsaságával szerezte 5 győzelmét.

A kardverseny győztese Erős László tudása lassan, de biztosan bontakozik ki. Magas termete és karcsu alakja valóságos predesztinálják a vívásra, amit komoly tanulmányokkal és elmélyedéssel kultivál. A vasárnapi szép siker bizonyára további újabb sikerek kiindulópontja lesz a folytonosan fejlődő vívónál. Jelentős szerepe van Erős László fejlődésében Mózes vivőmesternek, aki nagy igényekkel és szorgalommal készítette elő a tehetséges sportembert. Mózes fáradozásainak eredménye az, hogy a Haggibbor fiatal gárdája ilyen szép sikerrel startolt az idei szezonban.

Ugy Herczeg, mint Erős a vivőszövetség most alapított díját: ezüst serleget nyerték. A díj kétszer egymásután vagy három sorrendben nem kötött győzelemmel szerezhető meg véglegesen.

A Haggibbor vivőim kívül a KAC gárdája szerepelt a legjobban. Törben Hintz a harmadik, kardban Körössy a második. Különösen utóbbi nagy tehetség. A cluji vivők tehát mindkét fegyvernemben az elsők között végeztek és ezzel ismét bebizonyították fölényüket a bajnoki versenyen teljes számban résztvevő oradeai, satumarei, timisoarai és aradi vivőkkel szemben.

Az oradeaiakat teljes elismerés illeti a rendezés nehéz munkájáért és a vendéglátásért. A verseny részletes eredményei a következők:

Törbajnokság: 1. Herczeg Tivadar Haggibbor 7 győzelem, 2. Rados Pál Haggibbor 5 győzelem, 3. Hintz Gábor KAC 4 győzelem, 23 kapott tuss, 4. Csippler CFR Satumare 4 győzelem, 24 tuss, 5. Pellegrini CFR Timisoara 4 győzelem, 6. Buricu CFR Timisoara 3 győzelem, 7. Holban Crisana 2 győzelem, 8. Dini CFR Timisoara 2 győzelem, 9. Eötvös Satumare 2 győzelem, 29 induló, 5 elődöntő, 3 középdöntő.

Kardbajnokság: 1. Erős László Haggibbor 7 győzelem, 2. Kökössy KAC 6 győzelem, 3. Salamon NSE 5 győzelem, 4. Turkán CFR Satumare 5 győzelem, 5. Predescu CFR Timisoara 4 győzelem, 6. Buricu CFR Timisoara 3 győzelem, 7. Holban Crisana 2 győzelem, 8. Dini CFR Timisoara 2 győzelem, 9. Eötvös Satumare 2 győzelem, 29 induló, 5 elődöntő, 3 középdöntő.

Hölgybajnokság: 1. Kálmáné NSE, 2. Ganz Gerda KTV Brasov, 3. Catalau Rita CFR Timisoara.

SULYOS VERESÉGET SZENVEDTEK A CLUJI LIGACSAPATOK A NEMZETI BAJNOKSÁG VASÁRNAPI FORDULÓJÁN

Cluj, május 4. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulóján úgy az A), mint a B) ligában nagy meglepetések voltak. A cluji csapatok közül a Victoria katasztrofális vereséget szenvedett a fővárosban az Unirea Tricolortól, míg az egyetemi csapat Aradon verezett el, ahol a Gloria vett revansot múltkori vereségéért. Oradean a Crisana biztosan győzött a Kinizsi felett, míg a NAC a Venus-szal döntetlenül játszott Bucaresztben.

A B) ligában meglepetés az oradeai CFR nagy győzelme a carei Victoria felett és így a cluji CFR lett az utolsó a B) ligás III-ik csoportjában. A Phoenix könnyen győzött a Török ellen és így megnyerte a csoport bajnokságát. Az ILSA szintén győzött Timisoarai a Rovine Grivita ellen, amely a II-ik csoport bajnoka lett. Az I. csoport bajnoka a constantai Victoria lett, míg a IV-ik és

V-ik csoportban csak jövő héten dől el az elsőség kérdése.

Budapestben a lebecsült ir válogatott döntetlenül ért el a magyar csapattal szemben.

GLORIA—UNIVERSITATEA 3:2 (1:1)

Részletes eredmények a következők: Arad, május 4. 1500 néző. Bíró M. Niculescu. Az egyetemi csapat, mely Sárbu, Orza és Naftali helyen tartalékokkal vette fel a küzdelmet, meg nem érdemelt vereséget szenvedett a Gloriától. Az első félidő 22. percében Dobra révén vezet az aradi csapat 1:0-ra, amit a 30. percben Szaniszló egyenlített. A II-ik félidő 9. percében Tudor a vonalon kívülről behug egy labdát, amit a leálló U-védelem melett nyugodtan a hálóba visz 2:1. A 32. percben Rohan egyéni játéka után 3:1, majd 42. percben Szaniszló 11-esből szépít 3:2-re. Niculescu gyengén bíraskodott.

UNIREA TRICOLOR—VICTORIA 5:0 (4:0)

Bucareszt, május 4. 3500 néző. Bíró: Dordea (Sibiu). Az Unirea Tricolor felszében a cluji csapat sehogysem tudta megtalálni magát, aminek hozzájárult a csatársor gyenge szereplése is, amely még egy vigaszgölt sem tudott elérni. A gólok közül a nagy formában levő Sony Niculescu hármat, míg Shilleriu kettőt rugott. A gólokban benne volt Burdan keze is, aki nagyon gyengén védett.

VENUS—NAC 1:1 (1:0)

Bucareszt, május 4. A Venus pályáján 6000 néző előtt, Tica Iliescu bíraskodása mellett játszották le a mérkőzést. Az oradeai csapat a mérkőzés nagy részében fölényben volt, de csatárai mindent tulokombináltak. Az első félidő 22-ik percében Sepi a Venusnak szerzi meg a vezetést, amit a II-ik félidő 18. percében Mosko egyenlített. A 42-ik percben Bodola holtbiztos helyzetből hibázik.

CRISANA—KINIZSI 4:1 (2:0)

Oradea, május 4. 1500 néző. Bíró: Theil. Az oradeai csapat szép játékkal biztosan győzött a visszacsú timisoarai csapat ellen, amely a nehéz talajon sehogysem tudta megtalálni magát. A gólok közül Lengyel (2), Boksa és Nagy, illetve Glasz löttek. Theil gyenge bíró volt.

A B) divízió eredményei a következők: Baia Mare: Phoenix—Törökvs 6:2 (3:1). Satumare: Olimpia—Tricolor 9:0 (3:0). Oradea: CFR—Victoria Carei 5:1 (2:1).

Timisoara: ILSA—Rovine Grivita 6:0 (3:0). Lugoj: Vulturii—UDR 1:1 (1:0). Petrosani: Jiul—TMTE 2:0 (0:0). Diciosanmartin: Patria—Mures 1:0 (0:0). Brasov. Iar—Soimii 3:0 (2:0). Brasovia—Prahova 1:1 (1:1). Sibiu, HTV—NSE 2:0 (1:0). Constanta. Victoria—Elpis 3:1 (2:0).

Alkerületi bajnokságok

Cluj: UEC—KMSC 3:2 (1:1). Az UEC ha jövő héten legyőzi az Unireat, akkor a villamosmúci csapata a cluji kerületi bajnoka.

Napoca—Avram Iancu 2:0 (1:0). N.

Ifjúsági bajnokság: Haggibbor—CFR 4:2 (2:1). A Haggibbor szép játék után Kaszner négy góljával megérdemelten győzte le jóképességű ellenfelét.

KAC ifj.—KMSC ifj. 14:0 (4:0).

Victoria ifj.—Universitatea ifj. 3:1 (3:0).

U Avangárda—Vasöntöde 8:0 (3:0). Boilhan-kupa mérkőzés.

Az Unirea—Reuniunea I. oszt. bajnoki mérkőzést az Unirea nyerte, miután ellenfele nem jelent meg a pályán.

Arad, Transilvania—Tricolor 4:2 (3:1). AAC—Soimii 3:2 (3:1). Hakoah—Juventus 3:1 (2:0). Unirea—Egyetértés 1:0 (0:0).

Timisoara: Politechnica—Progresul 6:4 (1:0). ZsSE—Freidorf 3:2 (3:1).

Resita: RMTE—Olimpia Arad 1:1 (0:0). Selejtező mérkőzés a Nyugati Liga bajnokságáért, amit jövő héten Timisoarai újrajátszanak.

Craiova: LMTE—Fulgerul 3:2 (1:0). Selejtező.

Targumures, MTE—Monopol 1:0 (1:0).

Brasov: Ivria—Victoria 2:1 (2:1). A brasovi zsidó csapat halad a bajnokság felé. Gloria—Izvorul 2:2 (2:1).

Barátságos mérkőzések

Cluj: MSE—KAC 2:1 (1:0). A targumuresi csapat szép játék után megérdemelten győz Elekes góljával. A KAC gólját Varga lötte.

Bistrita. Ceramica—Stop 11 5:2 (2:2).

IRORSZÁG—MAGYARORSZÁG 3:3 (2:1)

Budapest, május 4. 20.000 néző előtt a pozsonyi Brüll bíráskodása mellett találkozott össze a két csapat a Hungária uti pályán. A lebecsült ir csapat remek játékot mutatott be az elbizakodott magyar csapattal szemben, amely döntetlen harcolt ki a többet támadó és veszélyesebben játszó ellenfelével szemben. A 6. percben Sárosi gólját Dume egyenlített. A 21. percben O'Reilly révén újra vezetéshez jut az ir csapat. A II-ik félidő első percében Sárosi 11-esből egyenlített, a 23. percben Dume révén újra vezet az ir csapat, majd Sass a 28. percben egyenlített 3:3-ra. A mérkőzés hőse az írek kapusa, Harrington volt, aki kesztyűs kézzel védett egész mérkőzés alatt.

SZÍNHÁZ-FILM

Ma este mutatja be színházunk a NÉMA LEVENTÉT

A budapesti Magyar Színház ezen a héten a néma levente ötvenedik előadását hirdeti. Ötven, napokkal előbb eladott, zsúfolt ház pecsételte meg Heltai Jenő új vigjátékának mindent felülmúló sikerét. A magyarországi lapok nem győzik magasztalni ezt a páratlanul szép, minden ízében költői vigjátékot, amely művészi színvonal dalgában éppúgy az első helyre került az idei bemutatók ranglétráján, mint a közönség siker szempontjából.

Bebizonyosodott ismét, hogy lehet igazi értékeket csillogtat darabokkal is forró sikert elérni. A néma levente pompás meséje, ragyogó szerepei, mondanivalójának frissessége, eszközeinek nemessége megmutatta az utat, hogyan tud igazi költő a közönség szívéhez férkőzni.

A budapesti bemutató után a mi szin-

házunk vette elsőnek műsorára A néma leventét. A színház tudatában van annak, hogy nagyra vállalkozott és minden erejének megfeszítésével igyekszik méltó előadásban hozni színe Heltai Jenő darabját. Kádár Imre rendezésében, Fényes Alice, Harmath Jolán, Stefanidesz Ili, Báza Éva, Wojticzky Elvira, Kovács György, Tompa Sándor, Balázs Samu, Tóth Elek, Csóka József és Nagy István fellépésével kerül nálunk színre A néma levente. A pazar nagy toalettek egész serege vonul fel, nagyszabású új díszletek keretezik be Heltai Jenő vigjátékának itteni előadását. A keddi bemutató fogja megmutatni, hogy siker koronázza-e a színház többhetes munkáját és sikerül-e a mi eszközeinkkel is illő ábrázolásban vinni színpadra a néma leventét.

Kedd 9: A NÉMA LEVENTE (Heltai Jenő legújabb, nagysikerű vigjátéka. Fényes Alice, Kovács György, Harmth Jolán, Tompa Sándor, Stefanidesz Ili, Wojticzky Elvira, Báza Éva, Czoppán Flóra, Balázs Samu, Tóth Elek, Csóka József, Nagy István a főszerepekben. Rendező: Kádár Imre. Uj díszletekkel és kosztümökkel. Premier bérlet.)

Szerda 9: A NÉMA LEVENTE (Rendes bérlet).

Csütörtök 9: A NÉMA LEVENTE.

Péntek 9: A NÉMA LEVENTE.

Szombat d. u. 5: ÉRETTSEGI (Huszonharmadszor. A Fodor vigjáték első olcsó helyáras előadása.)

Este 9: MESE A GRAND HOTELBEN (Abrahám Pál legújabb operettje. Solymosán Magda, Stefanidesz Ili, Wojticzky Elvira, Miklósy Margit, Jenei János, Ihász Aladár, Tompa Sándor, Csóka József, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Nagy István a főszerepekben. Rendező: Gróf László.

Premier bérlet.)
Vasárnap d. u. 3: MARICA GRÖFNÖ (olcsó helyárasokkal)
d. u. 6: A NÉMA LEVENTE
este 9: MESE A GRAND HOTELBEN
Hétfő 9: MESE A GRAND HOTELBEN (Rendes bérlet)
Kedd 9: MESE A GRAND HOTELBEN
Szerda 9: MESE A GRAND HOTELBEN

ROMAN OPERA MUSORA:
Szerda május 6. Tosca. (Aca de Barbu szoprán, Emil Marinescu tenor, Stefanescu Geanga bariton énekesekkel).

ROYAL MOZGO MUSORA:
Ma, kedden kitünő premier. Csak 16 éves felülieknek! Hell és a nők. Vicky Baum regénye nyomán. Finom erotikájú, csodaszép filmremek, főszerepekben Simone Simon és Jean Pierre Aumont, az „Océan”-ból és a magyar Meéry Ilá.

EDISON MOZGO MUSORA:
Hétfőtől: 2 különleges film egyszerre: I. Bécsi csaló. Vigoperett. Eggerth Mártnával. II. A szent tűz. Dráma. Katerina Hepburn, Douglas Fairbanks. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetítő szíleakörli összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

200.000 lej készpénzzel két könyvelő-kereskedő állást vagy más elhelyezkedést keres együtt vagy külön. Cím: Nagyfaludi Cluj, Traian 39.

Irodának vagy orvosi rendelőnek kiadó kettő szoba, juniusra vagy azonnalra is. Calea Victoriei 45.

Aki kényelmesen és otthonosan akarja magát érezni, szálljon a

Scala Panzioba

BUCARESTI, Tache Ionescu No. 2. Teljes komfort, minden szoba külön fürdőszobával és telefonnal, elsőrangú konyha

Élettárs kerestetik egy többszörös milliomos, 43 éves íz. vallásu, jóméggelensűti és szépen kereső, nőtlen uriember részére. Értekezni „Mirea” házasságközvetítő irodában.

2 szoba azonnal kiadó, Str. Baron L. Pop 10.

Egy perfekt üvegcsiszoló segéd és egy fencsorozó felvétetik. Ajánlatok: Schwarzcz tükörgyár, Cluj, Calea Victoriei 4. kilendők.

מצות השבת אביה
Április 29-én, szerdán, Săcueni és Halmeu között elveszett a vonaton bőröndöm, mely talliszt és két pár tefillint tartalmazott. Kérem a becsléletes megtalálót, hogy költségeinek megtérítése mellett és illő jutalom ellenében juttassa azt el címre: Prim-babiu Reinmann, Crăciunesti, jud. Maramures.

בית דין
אין דער היעזיגן תלמוד תורה עם דרך ארץ וועלכע שטעהט אונטער מאראלישער לייטונג הרב הגאון אבדפיה שליט"א ווע דען נאך אים-ענאממען אייניגע געוועזענע ישיבה בחורים דער יודישען וואלדען דער קונסטשולער יארא אדער אדער ווערעט ביא
לאנדווירטשאפט געהערט ביא
Thora im Derech Erec Ictod, jud. Simes

ÉRTESÍTÉS. Miután kevés kivétellel az ecetgyárak már régen ngy borpárlatból és utóbb ngy borból dolgoznak és így ecetképzőkádjaik örökké ngy lettek, felhívjuk a közönség figyelmét, hogy az ecetet csakis szigoruan megbizható כשר ecetgyárból szerezz be. Kitünő zamatu כשר כשר ecet Simleul-Silvanieiben a Kohn-féle ecetgyárban kapható, referenciák a Simleul-Silvaniei Rabbinateusnál.

Kiadó azonnalra üzemhelyiségek Piața Mihai Viteazul 20 új házban. Értekezni az udvarban.

Gyakorlott gépirónó, lehetőleg gyorsíró tudással, szomatartó irodában kezdő fizetéssel elhelyezést nyer. Ajánlatok „Dictilographia” címen a kiadóba.

Egy kétszoba, előszoba, fürdőszobás lakás Str. Saguna 7 alatt május 1-re olcsón kiadó. Érdeklődni az Uj Kelet kiadóhivatalában.

— Mária királyi curestiből jelentik (Bánát) utazott, birtokán fog néh

— Május 19-ike bírói tanács ülésé A legfőbb bírói te miniszter május 1

— Titulescu Gó hól jelentik Titul látogatta Goga részvény nemzeti a külpolitikai hely

— Tulkövér vo angol alattvaló, Bradfordban (Mas rikai hatóságok k je az amerikai áll végzés arra hívati testulya 85 kg, 1 nők, a washington táblázata szerint, 56 kg-nál és ezért rikában munkát írtáhere esnek.

— Megnyitlt a v nala. Londonból je távbeszélő vonal meg Izland és Dé nalon legelőnök miniszterelnöke b postahivatalból.

— Dugulás és mor- és bélzavaró has állandó puffad korú feltöltődése, természetadta „F” sebb adagokba bevéve, hathatós mányos megfigy Ferenc József vi éreteiben — túltá gyorsan, biztosan orvosok ajánlják.

— Hetényi sz mér május 17-én, kezdetül az Ed senyt rendez, am gyek mint urak don választott kö mint az urak kö kiosztásra. A bír Alice, Gróf Lászl szek és Marton Elek színművész Elemerné Str alatt május 6-tól nyolc órától félki előtt 11-től 1 órá résztvevők a kö jelentkezőskor ka

A tigriskigyó s vérzékenységet. L dr. newyorki tud rettegett ausztrál lág legerősebb vér nál elegendő, ha egy aránylik a r egy a tizenkétmi sikerült a vérzék szenvedő betegek és szájtérzés stb reg nem szívódik befeccskendezés h képződik.

Alfőrt Dr G in Ludus judetül dusi kereskedő m kereskedő hitelez

toszem közzé: A dusi kereskedő e ződimet, hogy e nitorul Oficial”- mitott 30 nap al bármily un érte bármily notar-pub bármily minősé más követeleste ezen határidő bármily minőség és bármily követe nyitvánitok.

HIREK

— Mária királyné a banloc-i birtokon. Bucurestiből jelentik: Mária királyné Banlocra (Bánát) utazott, ahol Erzsébet exkirályné birtokán fog néhány napot tölteni.

— Május 19-ikére halasztották a legfőbb bírói tanács ülését. Bucurestiből jelentik: A legfőbb bírói tanács ülését az igazságügy-miniszter május 19-ére halasztották.

— Titulescu Goga Octaviannál. Bucurestiből jelentik: Titulescu szombaton este meglátogatta Goga Octaviánt, akit mint a keresztény nemzeti párt elnökét tájékoztatott a külpolitikai helyzetről.

— Tulkóvár volt Amerikában. Norah Lee angol alattvaló, aki hosszabb ideje lakott Bradfordban (Massachusetts állam), az amerikai hatóságok kiutasították, nehogy elnyerje az amerikai állampolgárságot. A kiutasító végzés arra hivatkozik, hogy Lee kisasszony testsúlya 85 kg., holott a korabeli egészséges nők, a washingtoni egészségügyi hivatal táblázata szerint, nem nyomhatnak többet 56 kg.-nál és ezért nem valószínű, hogy Amerikában munkát kapna és csak a hatóságok terhére esnék.

— Megnyit a világ leghosszabb telefonvonal. Londonból jelentik: A világ leghosszabb távbeszélő vonalát a napokban nyitották meg Izland és Dél-Afrika között. Az új vonalon legelőször Jonasson Hermann, Izland miniszterelnöke beszélt a johannesburgi főpostahivatallal.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépűzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori felfoldódása, hát- és derekfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alhalmi megbetegedések esetében — túltáplált, vérbő egyéneknél is — gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat. Az orvosok ajánlják.

— Hetényi szavalóversenye. Hetényi Elemér május 17-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az Edison mozgóban szavalóversenyt rendez, amelyen résztvehetnek úgy hölgyek mint urak egy kötelező és egy szabadon választott költeménnyel. Ugy a hölgyek, mint az urak között három-három díj kerül kiosztásra. A bíráló bizottság tagjai: Fényes Alice, Gróf László, Ihász Aladár színművészek és Marton Lili író. Elnöke Tóth Elek színművész. Jelentkezni lehet Hetényi Elemérnél Strada Chinez 3 szám alatt május 6-tól 10-ig minden nap esti félnyolc órától félkilencig és május 10-én délelőtt 11-től 1 óráig. Nevezési díj 20 lej. A résztvevők a kötelező költemény szövegét jelentkezéskor kapják kézhez.

A tigriskigyó szörnyű mérge gyógyítja a vérkeringést. Londonból jelentik: Rosenfeld dr. newyorki tudós megállapította, hogy a rettegett ausztráliai tigriskigyó mérge a világ legerősebb véralvasztószere. Az adagolásnál elegendő, ha a használt kigyómérge súlya egy aránylik a megvalasztandó vérhez, mint egy a tízenkétfélmillióhoz. Ilyen kigyómérgeggel sikerült a vérkeringés leg súlyosabb eseteiben szenvedő betegek életét mütét, fogház, orr és szájvérés stb. esetén megmenteni. A mérge nem szívódik fel a szervezetbe, mert a befecskendezés helyén azonnal sűrű olvadás képződik.

Hirdetmény

Alólirott Dr. Gheorghe Orisca notar-public in Ludus judeful Turda, Salamon Martin ludusi kereskedő megbízásából Salamon Márton kereskedő hitelezővel szemben a következő HIRDETME NYT

beszerni közzé: Alólirott Salamon Márton ludusi kereskedő ezennel felhivom összes hitelezőimet, hogy ezen hirdetménynek a „Monitorul Oficial”-ban való közzétételétől számított 30 nap alatt vagy mutassák be, vagy bármily uton értesítsenek Dr. Onisca Gheorghe ludusi notar-public irodája útján az általam bármily minőségben aláírt váltókról vagy más követeléseimről rendezés céljából, mert ezen határidő eltelte után minden általam bármily minőségben tett aláírást visszavonok és bármily követeléseiket joghatály nélkülivé nyilvánítok.

— Dr. BATÓ LAJOS TART ELŐADÁST A CIONISTA HELYCISOPORT KULTUR ESTJEN. Szerdán, folyó hó 6-án este a cionista helycisorport kulturreadásán dr. Bató Lajos, a romániai KKL igazgatója tart előadást. Dr. Bató a legutóbb, vasárnap lezajlott KKL mitingen tartott előadást és így a clujzi zsidó közönség már ismeri dr. Bató Lajos kiváló szónoki és előadói tehetségét. Az előadásra vendégeket szivesen lát a vezetőség.

— Az amerikai vas- és acélkonjunktura. Newyorkból jelentik: Az amerikai vas- és acélipar az elmúlt héten teljesítőképessége 70.4 százaléka erejéig volt foglalkoztatva, szemben a megelőző 67.9 százalékkal és a múlt év megfelelő hetében elért mindössze 44.6 százalékos foglalkoztatással.

— Madridban tüntetést rendeztek a kommunisták a Szt. Vince zárda előtt. Madridból jelentik: A kommunisták tegnap este tüntetést rendeztek a Szt. Vince zárda előtt, amelynek 90 szerzetesét a hatóságok kilakoltatták. Valamennyien híveiknél kaptak szállást s ideiglenes lakásainkon nagyszámú hívő kereste fel őket. Amikor ezt a kommunisták megtudták, azt állították, hogy fasiszta gyűlést tartanak és három szerzetes ideiglenes lakását megtámadták. A szerzeteseket letartóztatták.

— Véres összetűzés a varsói műegyetemen a jobb- és baloldali diákok között. Varsóból jelentik: A műegyetemen ma verekezés tört ki amatt, mert a jobboldali diákok felelősségre vonták baloldali társaikat, akik résztvettek a május 1-i munkásfelvonuláson. Több sebesülés történt.

— Két hajó összeütközött és elsüllyedt az Atlanti óceánon. Newyorkból jelentik: A Planter kanadai hajó Nantucket mellett összeütközött a City of Oakland gőzessel és elsüllyedt. A hajó 35 főnyi személyzetét megmentették.

— Visszaadják a Habsburg-család vagyonát? Bécsből jelentik: Hivatalos jelentés szerint a Habsburg-család számára külön alapot létesítenek, ami egyet jelent a Habsburg-vagyon visszaadásának megkezdésével.

— Angol repülőgép katasztrófája Észak-Afrikában. Khartumból jelentik: Egy angol repülőgép a rovani repülőtérről lezuhant. A pilóta és egy utas meghalt, egy másik utas súlyosan megsebesült.

— Chaluc Baal Melacha tagyulése. Ma este tartja a Chaluc Baal Melacha általános cionista iparoszszerzet clujzi helycisorportja szokásos taggyűlést 8 órakor, a neolog elemi iskola nagytermében (Calea Reg. Ferd. 54.). A program keretén belül Gisselstein történelmi előadást, Kálmán Barna könyvismeretét tart, Florentin A. beszámol az Ereci eseményekről és Fischhoff M. tart előadást a „Zsidó Iparosság útja” címen. Vendégeket szivesen lát a Vezetőség.

Szergej Platonov: Oroszország története a legújabb könyvszencsáció, fordította és függelékkel ellátta Trócsányi Zoltán. Az orosz nép története kezdetétől napjainkig. Legérdekesebb történelmi, ragyogóan élvezetesen megírva. 420 lap, Athenaeum kiadás, remek kiállítás 132 lej, Lepagenál Cluj, postán utánvétellel. Kérjen ingyen jegyzéket.

7 olcsó nap a Püspökfürdőben Tavaszi kura

Báile Episcopesti Oradea mellett:
Victoria szállodában — 900 lej
Transilvania szállodában 1000 lej
Dacia szállodában — 1120 lej

A 7 olcsónapos kurában bennigallaltatik:

háromszori kitünő étkezés étlap szerint, meleg vagy hullámfürdő, borralváltók. Orvosi konzultáció.

Kívánatra orth. kóser étkezés.

Vasuti kedvezmény

A 7 olcsónap árai garantálva május 1-től június 15-ig

Forró iszapfürdők és pakkolások. Románia egyetlen hullámfürdője.

— Dinu Bratianu és Tatarescu találkozója a bucuresti pályaudvaron. Bucurestiből jelentik: Dinu Bratianu tegnap egyidőben érkezett vissza Bucurestibe Floricából Tatarescuvval, aki polonai birtokáról jött meg. A két politikus a pályaudvaron beszélgetett egymással. Tatarescu azután a lakásán Inculcet belügyminiszterrel és Franasovici-al tanácskozott.

— Gyermeknyaralattás. Okleveles ortodox tanyitónő gyermeknyaralattást rendez 8-14 éves gyermekek részére a görényi havasok lábánál fekvő Gungghiu klimatikus gyógyhelyen. Fenyves, ozonduz levegő, Vasas, sós-gyógyfürdő, hízó- és napkurák, kirándulások, sportok, zongoragyakorlat, román-német társalgás. Orvosi felügyelet. A nyaralattás két csoportban történik, júliusban és augusztusban. Résztvételi díj napi ötszöri bőséges étkezéssel egy hónapra 2000 lej. Előjegyzések csak június 10-ig fogadtatnak el. Részletes felvilágosittást nyújt Szabó J. Oradea, Str. Simon Barnuțiu 5. Vasuti kedvezmény.

— B. Bernstein Jolan zongoratanárnő átköltözött Str. Elisabeta 16 szám alá.

Mi közöm hozzá? A háboru utáni forrongó európai élet áll ennek a nagyszabásu regénynek a hátterében. A kitünő szlovenszkói író könyvét mindenki feszült érdeklődéssel fogja olvasni. Hatalmas regény, amely egészen újszerű és érdekes hangokat és színeket hoz a magyar irodalomba. Neubauer Pálnak „Mi közöm hozzá?” regényirójának mesészövege, írásművésze és a regényen végigvonuló izgalmas, lüktető atmoszféra egyaránt elismerést és kiemelést érdemel, a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg és ára 231 lej, minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Franklin újdonságok teljes jegyzékét.

Impozáns keretek között zajlott le a Zsidó Nemzeti Alap clujzi mitingje

Cluj, május 4. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt zajlott le impozáns keretek között a clujzi KKL bizottság és cionista helycisorport mitingje a Keren Kajemet új, nagy-zabásu földvásárlási akciója szolgálatában.

A mitinget Kertész Mártonné, a KKL bizottság elnöke nyitotta meg megkapó beszéddel. Meleg szavakban üdvözölte Bato Lajost, a KKL jeruzsálemi főirodájának reprezentánsát és a romániai KKL munka igazgatóját, majd rámutatott azokra a teljesítményekre, amelyeket a Zsidó Nemzeti Alap végzett az országépítő munkában és a zsidó nép megújódása szolgálatában. Végül ama reményének adott kifejezést, hogy a clujzi zsidóság mint eddig, ezalkalommal is teljesíteni fogja kötelességét.

Gottlieb József, a clujzi cionista helycisorport elnöke emelkedett ezután szólásra. Rámutatott annak az akciónak történelmi jelentőségére, amelyet a Zsidó Nemzeti Alap negyven ezer dunam új zsidó föld megvásárlására indított. Ennek a földnek a megváltása és újabb zsidók ezreinek a földre való letelepítése és produktív munkába való gyökerezése, kell, hogy legyen a zsidó nép méltó válasza a legutóbbi arab támadásokra.

Ezután Bató Lajos tartotta meg rendkívüli és lebilincselő érdekes előadást. Elmondotta, hogy az utóbbi időben a KKL küldetésében bejárta Európa számos országát és rámutatott arra, milyen rövidlátás jellemzi még ma is az asszimiláns és szélsőséges ortodox köröket a zsidókérdés és a Palesztina-országépítés megítélésében. További fejtegetései során hangsúlyozta, hogy Palesztina felépítése csak a cionista szervezet és annak alapjai által valósítható meg és azok a kezdeményezések, amelyek a központi szerv megkerülésével próbálkoznak, eleve kudarcra vannak ítélve. Kifejtette, hogy egyedül a föld megváltása és a produktív munka széles alapjainak megteremtése képezheti a zsidó nép nagy tömegének biztos egzisztenciális bázisát Palesztinában. Bató Lajos szavait nagy lelkesedéssel fogadta a hallgatóság.

A miting utolsó szónoka Danzig Hillél volt, aki a legutóbbi jaffai események és a Jisuv hősies ellenállása kapcsán mutatott rá a föld megváltásának sorsdöntő és életbevágó jelentőségére. Az ártatlan áldozatok vére — mondotta — hatalmas erőfeszítéseket és teremtő tetteket követel a zsidó néptől, olyan választ, mely arányban van a zsidó tömeg nagy nyomorával és földhözéggel és amely minden bosszúnál és vad erőnél súlyosabban ver vissza minden barbár támadást.

— Nagy tüzvész Giurgiuban. Bucurestiből jelentik: Vasárnap reggel 4 órakor tűz ütött ki a Theodorescu-féle áruházban és azt több szomszédos épülettel együtt teljesen elpusztította. A kár 3 millióra rug. A tüzet csak 3 órai nehéz munkával tudta a tűzoltóság és katonaság lokalizálni. Azt hiszik, hogy hanyagság okozta a tüzvész kitörését. A Theodorescu-bazár Giurgiu város legnagyobb üzlete volt.

— A Kishitellbank új helyiségben. A clujzi Kishitellbank Rt. tisztelettel értesíti üzletfelet, hogy irodahelyiségét Str. George Barițiu 22. sz. I. em. (Török-házba) helyezte át.

Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfred együttes hangversenye. Május 12-én, kedden este 1/9-kor a katolikus gimnázium dísztermében újra alkalma lesz városunk zeneszerető közönségének hosszabb színet után a kiváló művészpárt együtt hallani, magasredű gazdag műsor keretében. Programok Lepage, Király, Ellenzéknél.

Mannheim—Grosz Héber-magyar szótár

628 lap, 44 oldal nyelvltan, egészségvásznonkötésben 330 lej.

LEPAGE-nál Cluj

Postán utánvétellel. — Kérjen ingyen Judaica jegyzéket.

A lakberendező segítőtárs Önnek. Magmutatja a legszöbb és leg-harmonikusabb vonalot. Lakását egy- rendezi be, hogy valóban otthonává válk és örömet találja benne. Kínálásainkon megtalálja az ideális lakást és a legtekéletesebb minőségét.

Nézze meg tavaszi lakberendezési kiállításunkat!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGY-LMŰRÉS — BUCUREȘTI, Tache Ionescu, 1 — BRASOV

Kívánságára kiküldtük meghívottunkat ország rajzokt.

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 8-61. P.
Havonta 110, negyed
évre 600, egy
földre: Hav
félvre 12, e
detések díjs
KELET" az
dóság egyed
Cikkeink utá
rás megjelöl

Megható érdek

Mostanában a jobb
diginél is nagyobb ér
a zsidóságot.

Igy a Tara Noastr
lesztinai zavargások
nai zsidó légió kérdé
állapítva, hogy a zsid
nak lenni, nem ugy
rendesen megszöknek
teljesítése elöl és fr
rendezkednek be a h

Ezt az érvelést jól
munk megszökni ezt
hamisításokat, amely
ból röpitenek világi
lapok.

Amelyek jönnek lát
világháboru alatt hán
az „idegenben”, hán
haza nyomorék teste
ról Goga lapja efele
nincs jó memoriaja.

Mert ha volna, nyil
el Mihalache vádjait,
laszolt.

Mi természetesen r
ezeket a vádakot, m
pitjuk.

Ezek a vádak azt
tavian a világháboru
lye elől, Párizsba me
Szemben a zsidókka
zusz arányszámát m
el a fronton.

Ilyképpen sajnálatt
hogy Goga Octavian
hogy a zsidóság egye
sítés elől való megf
„idegenben”.

Ami pedig a palesz
lődst illeti — nem v
gosan meghatva.

Goga lapja váratt
lesztina iránt, mert a
gött saját rohamosz
igazolást.

Igazolást... Hiszen
gosai és az arab tá
renciák egyáltalában
eszközökben, mászert
De igazolást!... se
sok soha igazolást ne
Sem Isten, sem et
előtt.

Ha jól és olcsón akar
**PALESZTINÁ-ba utazni a
Telavivi mintavásárra**
40%-os utazási kedvezményrel, fer
duljon bizalommal
O. R. T.
Organizacija Română de Turism
s. a. Bucuresti, Bdul Take Jonescu
1. sz. Telefon 4-41-05 és
Cluj, Regele Ferdinand ut 23.
Telefon 10-26. utazási irodához.

is az Dzsibutiból érkező jelentés, amely sze
rint Francia-Szomáli kormányzója megbesz
lést folytatott Lidzs Jasszuval, Menelik csá
szár unokájával, aki az olaszok jelöltje az
abesszin trónra. Egyidejűl dzsibuti jelentés
szerint a négus vonaton kívül tegnap egy
vonat érkezett Addis-Abebaból, amely szom
baton délután indult el onnan. Ebben a svéd
katonai misszió, valamint más külföldi tisztek
s pilóták érkeztek a francia kikötővárosba.

PARISZ, május 4. Az olimpiai szellem megőrzéséért küzdő bizottság, melynek
Justin Godar szenátor, volt miniszter az elnöke, június 6. és 7-re nemzetközi kon
ferenciát hívott egybe Párizsba az 1936-os berlini olimpiász elleni harc megerősíté
se és fokozása céljából. A konferencián számos külföldi sportszervezet fogja kép
viseltetni. Beszélmi fognak: francia részről Justin Godard, Campinchi de Moro,
Giafferi, Jean Painlevé, Armand Bilard, Ch. Pizanti, csehszlovák részről prof. Ka
mienicky, prof. Obrovsky, Fanta, Hrsel, Amerikából dr. Smith Leiper, George Gor
don Battle, William B. Chamberlian, askandináv országokból prof. Segestedt, Ge
org Branting, Rune Bjurstroem, Angliából sir Robert Mond, sir Walter Citrine, P. E.
Warner.

ROYAL-mozgó. Ma, kedden kintinó premier! Csak 16 éven felülieknek!
Hell és a nők
Vicky Baum regénye után. Finom erotikájú, csodaszép filmretek. Főszerepekben: Si
mone Simon és Jean Pierre Aumont, az „Océi ciorna“-ból és a magyar Meéry Da

**Megkezdődött Belgrádban
a Balkán-szövetség tanácsának
nagyjelentőségű ülészaka**
Titulescu, Metaxasz és Ruzsdi Arras Belgrádba érkeztek. Nagy jelentősége
van a megkezdődött Balkán-konferenciának a nemzetközi helyzet
tisztázásában

Belgrád, május 4. Ma délelőtt megnyitá a
Balkán-szövetség tanácsának ülészaka. A
ülészakra Belgrádba érkezett Titulescu ro
mán, Ruzsdi Arras török külügyminiszter és
Metaxasz görög miniszterelnök. Titulescu
az állomáson a kormány tagjai és a diplomá
ciai testület reprezentánsai fogadták. A ta
nácskozáson 11 órakor vették kezdetüket.

A Balkán szövetség és a kisanant-áll
amok külügyminisztereinek összejövetelét Ju
goszláviában rendkívül fontosnak ítélik meg,
mert olyan mesterkedések után ült össze,
amelyeknek az volt a céljuk, hogy a két po
litikai csoportosulás között ellentéteket szít
son. A Balkán-szövetség ma összeült ülés
szaka be fogja bizonyítani, hogy ugy a k
antant, mint a Balkán szövetség államai kb
zött teljes az összhang s így egyes államok
hiába remélik céljaik megvalósítását, amit
két államszövetség közötti ellentéteket meg
nének lehetősé. A Balkán-szövetség ma meg
nyitott ülészaka után a Balkán-szövetség
felszítgeten a béke ügye még erőteljesebben
fog konszolidálódni, mint eddig. Az ülész
kon egyébként az összes napirenden lévő
nemzetközi és diplomáciai kérdések megvit
tásra kerülnek. A tanácskozások után erőte
jesen fog kihangsúlyozódni a két államszö
vetség között fennálló érdekösszhang és a
Népszövetség iránti feltétlen hűség is.

Juda legyőzött
Hailé Szelasszié ab
gát „Juda oroszjánján
és jelenleg egy a
utiban van Jeruzsálem
nagy Salamon király
akitől az abesszin
magát.

A legyőzött négus
léon emberi és mint
kegyetlenségének és
eredője.

Mert Abesszinia le
legesen tragikus figu
melemnek: hős és egy
ber, akik méltatlanul
zet ostora.

Hailé Szelassziéra
el lehet mondani, hog
tartott. Minden embe
megvédelemre ország
egyéni kitartásán és h
lott, hogy csapatai m
heiyüket a modern h
zokkal és technikával h
gel szemben.

De talán még e fél
gel szemben is megál
Szelasszié, ha a Népsz
olyan mértékben hita
mint amennyire ezt a
ték.

Hailé Szelassziét a
vetség nagyhatalmai,
cserebenhagyta. A nag
szantációkat csak im
a jogtalanul hadjárata
len s ha Anglia szá
szág egyenesen elgár
torlásokat, amelyek e
leg és katonailag meg

UJ KELET Legújabb hírek

Az olaszok bevonultak Addisz-Abebabába

Hailé Szelasszié császár megérkezett Dzsibutiba, ahonnan Halfába indul. Az olaszok Menelik császár unokáját akarják négussá kikiáltatni

A Times szerint az angolok nem fogják tűrni, hogy Olaszország annektálja Abessziniát

Berlin, május 4. A német távirati iroda magánjellegű jelentése szerint az olaszok ma délután bevonultak az abesszin fővárosba. A Reuter ezt megelőző jelentése még arról szól hogy az olasz csapatok bevonulása ma délutánra várható Addisz-Abebabába. Tegnap este az olaszok az Akaki folyóhoz értek, amely 16 kilométernyire van a fővárostól. Római jelentés szerint valószínű, hogy az olasz csapatok bevonulását maga Mussolini fogja bejelenteni a kamara hétfő délután 4 órakor megkezdődött ülésén.

Egyidejűl olasz hivatalos jelentés szerint az olaszok a déli fronton is folytatják gyors előnyomulásukat, a felhőszakadás ellenére. Egyes oisztagok 80 kilométernyire jutottak Daggaburtól és ott szétszórták a hirhe

Omar Samantár csapatait, akik súlyosan megsebesítettek és fiát foglyul ejtették.

London, május 4. Eden ma közölte az alsóházban, hogy a négus angol hadihajóra száll és Dzsibutiból egyenesen Halfába megy, tehát nem Adenbe. Egyidejűl londoni jelentés szerint Sir Lancelot Oliphantot a külügyminisztérium parlamenti államtitkárává nevezték ki

A négus Dzsibutiban.
Tegnap délután félháromkor érkezett meg Dzsibutiba a négus és családja. A vonathól először a császárné szállott ki mély gyászban, utána a négus két fiával és a hercegnőkkel. Utánuk Kassa rasz és Arouy külügyminiszter következtek. A császári család a kormányzói palotában szállt meg.

fogságban meghalt Lidzs Jasszu császár francia Szomáliában élő fiát, II. Meneliket kikiáltásák ki abesszin császárrá. Olasz repülőgépek tegnap már be is jelentették ezt Addis-Abeba fölött ledobált röpcedulákon. Bár nem valószínű, hogy az angol kormány ezt az újabb befejezett tény elfogadja, a franciák mégis — a jelek szerint — az olasz törekvéseket támogatják. Erre vall legalább

Nemzetközi konferencia a berlini olimpiász ellen

PARISZ, május 4. Az olimpiai szellem megőrzéséért küzdő bizottság, melynek Justin Godar szenátor, volt miniszter az elnöke, június 6. és 7-re nemzetközi konferenciát hívott egybe Párizsba az 1936-os berlini olimpiász elleni harc megerősítése és fokozása céljából. A konferencián számos külföldi sportszervezet fogja képviseltetni. Beszélmi fognak: francia részről Justin Godard, Campinchi de Moro, Giafferi, Jean Painlevé, Armand Bilard, Ch. Pizanti, csehszlovák részről prof. Kamenicky, prof. Obrovsky, Fanta, Hrsel, Amerikából dr. Smith Leiper, George Gordon Battle, William B. Chamberlian, askandináv országokból prof. Segestedt, Georg Branting, Rune Bjurstroem, Angliából sir Robert Mond, sir Walter Citrine, P. E. Warner.

Lelőtték az abessziniai angol vöröskereszt vezetőjét

Arra a teljes anarchiára és borzalmas vérengzésre, ami Addisz-Abebabában zajlott az olasz csapatok bevonulása előtt, szomorú fényt vet az angol követ Londonból érkezett jelentése is, mely szerint Melly doktort, az abessziniai angol Vöröskereszt vezetőjét, aki egész napon át az uccán volt, hogy segítségére legyen a sebesülteknek, rablók támadták meg és mellbelőtték. Az orvost reménytelen állapotban szállították az angol követsegre.

tott ki. A legtöbb reggeli lap a négus elmenekülése folytán előállott abessziniai helyzetet foglalkoztatja. A Times megállapítja, hogy a Népszövetségnek nem volt módjában meggátolni egyik tagállamát abban, hogy egy másik tagja ellen támadást intézzen és nem tudott hatékony megtorló intézkedéseket alkalmazni támadója ellen. Ha Olaszországnak megengedik Abesszinia annektálását, úgy a kismemzetek nem tekinthetik többé a Népszövetséget védelmezőjükként.

Az amerikai külügyminisztérium jelentése szerint az addisz-abebai amerikai követség tagjainak hozzátartozóit angol tisztek segítségével eltávolították. A követség férfi tagjai helyükön maradtak. Cordier Hull rádiógramot intézett az addisz-abebai amerikai követség, amelyben az ő tetszésére bizza annak elbírálását, hogy szükséges-e elutaznia Addisz-Abebabába, vagy sem. A távirat figyelmezteti a követet, hogy ne tegye ki veszélynek a követség személyzetének tagjait.

Egyidejűleg az abessziniai angol követ drótnélküli táviratban jelentette Londonba, hogy

a négus elutazása előtt elrendelte, hogy a császári palota kapuit nyissák ki és mindenki azt vihessen el onnan, amit akar.

A News Chronicle szerint nagy veszélyt jelentene, ha a meghódított abesszin területeket Olaszország birtokában hagynák.

A négus elmenekülésével adódott helyzet egyébként az egész Népszövetséget súlyos problémák elé állítja, de nem jelent kevesebb gondot a viszályban érdekelt nagyhatalmi kormányok számára sem. Amint az angol sajtó magatartásából kiállaglik, különösen nehéz a helyzete az angol kormányoknak, mely tekintélyének súlyos kockáztatása nélkül nem fogadhatja el a befejezett abessziniai tényeket. Az addisz-abebai angol követ hír szerint ki is jelentette, hogy azonnal elhagyja állomáshelyét, ha az olaszok új kormányt helyeznének Abesszinia élére,

mert Anglia szerint minden ilyen helyzetváltozás csak a Népszövetség közbejöttével jöhet létre.

A lakosság rendelkezésére bocsátották a fegyver- és municó raktárakat is. Melly orvosfőnökön kívül fejlődést kapott egy orvos felesége is, akit alvás idején egy eltvedt golyó sebzett halálra.

Ujabb jelentés szerint a város centruma majdnem teljesen leégett. Sok szákmánnyal megrakott rabló elhagyta a fővárost.

A négus elmenekülésének hatása Angliában
A négus elmenekülésének híre Londonban és egész Angliában nagy konsternációt vált

Eden és Baldwin tanácskozásai az abesszin helyzetről
Londoni jelentés szerint Eden és Baldwin tegnap több órán át tanácskoztak a négus elmenekülése után beállott abessziniai helyzetről. A mai angol minisztertanács kizárólag az abesszin kérdéssel akar foglalkozni, melyet annyira fontosnak tart, hogy egyelőre leveszi napirendjéről a Berlinbe küldendő kérdőpontok ügyét is. Angol politikai körökben még teljes bizonytalanság uralkodik a kormány magatartását illetőleg. Baldwin és Eden tanácskozásán még semmiféle döntésre nem jutottak. Ezen különben beszédet is tartott Lamingtonban az olasz-abesszin háborus válságról. A Reuter jelentése szerint Eden beszéde drámai feszültséget volt, de nem adott felvilágosítást Anglia jövő magatartására nézve. Eden beszédében többek között a következőket mondotta:

— Az én gondolatom ott jár most, ahol annyi más angol állampolgáré: Afrikában. Anglia teljesítette kötelezettségeit, melyeket a Népszövetség ráruházott. Mindent elkövetett, ami ebben a kérdésben tőle kitelhetett. Az események mostani kialakulásában nem érheti semmi vád.

Beszéde végén Eden kijelentette, hogy Anglia külpolitikájának alapja továbbra is a béke marad.

Menelik császár unokája lesz az új négus?

A négus elmenekülése után olasz körökben arra akarják felhasználni a négus önkéntes távozását, hogy Menelik császár unokáját, a

Minden zsidónak meg kell vennie!

„Az új palesztinai lira”

csiml kötetet, mely a napokban jelent meg a „Pharos” kiadásában!
Hibádkitalanni rendjeje meg az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Ára 85 lej
Ariszorosoff, Elisáva, Rachel, Slonszky, Jichak Lemand, Csernihovszky, stb. versei.

A négus elmenekülése után olasz körökben arra akarják felhasználni a négus önkéntes távozását, hogy Menelik császár unokáját, a

A diákság nem követi a Keresztény Diákszövetség sztrájkutasítását

Bucuresti, május 4. Annak ellenére, hogy lapunk más helyén megírtuk, a keresztény diákok uniója tegnap este sztrájkot proklamált a tárgyumeresi diákkongresszusból kifolyólag a letartóztatottakkal való szolidaritásképpen, ma délelőtt a bucaresti egyetemen tett termék hallgatták az előadásokat. A jogikar dékánja kijelentette, hogy mihielyt a sztrájk kezdetét veszi, megfelelő intézkedéseket fog alkalmazni. A legnagyobb eréllyel fog fellépni, amint

azt máskor is tette. Radulescu-Motru, a irodalmi fakultás dékánja így nyilatkozott az Adeverulnak: A hír egészen valószínűleg lennek tünik számomra. Ha az mégis igaznak bizonyul, azt bizonyítaná, hogy a diákság olyan politikai aktsura vetemedett, amely nem tartozik az egyetemi hatóságok illetékességi körébe. A kormány kötelesege megvédeni tekintélyét olyan intézkedések által, amelyeket szükségessé tettek. Mi az egyetemen a kormány által elrendelt intézkedéseket fogjuk alkalmazni, mert nem lehetünk bírók egy politikai bujtogatás esetében.

